

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

TECHNIKUM NR 4
IM. OBROŃCÓW POCZTY POLSKIEJ
Gdańsk

Pomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 14-02-2012 - 20-02-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Jolanta Andrysiak-Olszewska, Iwona Racinowska-Kulawy.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	58
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	12
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	6
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	158
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	173
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	7
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	8
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	276
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	5
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	TECHNIKUM NR 4 IM. OBROŃCÓW POCZTY POLSKIEJ
Patron	IM. OBROŃCÓW POCZTY POLSKIEJ
Typ placówki	Technikum
Miejscowość	Gdańsk
Ulica	PODWALE STAROMIEJSKIE
Numer	51/52
Kod pocztowy	80-845
Urząd pocztowy	GDAŃSK
Telefon	583011377
Fax	
Www	www.zsl.gda.pl
Regon	19295417600000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	754
Oddziały	31
Nauczyciele pełnozatrudnieni	72
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	18
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	8
Średnia liczba uczących się w oddziale	24.32
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	10.47
Województwo	POMORSKIE
Powiat	Gdańsk
Gmina	Gdańsk
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Raport, do lektury którego zapraszamy Państwa, dotyczy wyników ewaluacji zewnętrznej w obszarze „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły” przeprowadzonej w Technikum nr 4 im. Obrońców Poczty Polskiej, wchodzącego w skład Zespołu Szkół Łączności w Gdańsku.

Technikum nr 4, nazywane zwyczajowo Technikum Łączności, jest szkołą z wieloletnią tradycją. W roku 2011 szkoła obchodziła 60-lecie swego istnienia. Siedziba szkoły mieści się w budynku przy ul. Podwale Staromiejskie 51/52, a jego lokalizacja wiąże się ściśle z historią II wojny światowej i dziejami powojennymi Gdańska.

Misja szkoły wskazuje kierunki działania, które pozwolą zaspakajać naturalną u młodzieży potrzebę wiedzy i doskonalenie poprzez przekazywanie wartościowych informacji, wzorców i procedur w sposób, który zadawala uczniów i nauczycieli, jest akceptowany przez rodziców, uczniów i całe społeczeństwo. Technikum nr 4 pragnie nauczyć młodzież, aby nie bali się tego, co nowe i odrzucając utarte schematy, chcieli myśleć niezależnie. Chce poprzez wielopłaszczyznowe oddziaływania, w atmosferze zaufania i życzliwości, pomagać młodzieży realizować jej nadzieje i aspiracje.

Szkoła kształci młodzież, pozwalając jej zdobyć wiedzę i umiejętności zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego i podstawą programową kształcenia w zawodach: technik informatyk, technik elektronik, technik telekomunikacji, technik teleinformatyk. Uczniowie Technikum nr 4 mają do dyspozycji nowoczesnie wyposażone pracownie i sale komputerowe, aulę z nowoczesnym wyposażeniem multimedialnym, bogatą ofertę zajęć sportowych (siatkówka, koszykówka, siłownia, ergometry wioślarskie, rowery stacjonarne, tenis stołowy, bieżnie), bibliotekę, czytelnikę oraz Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej. W zależności od swoich zainteresowań i predyspozycji mogą uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, np.: koło informatyczne (programowanie, gry, internet), koło robotyki, szkolny klub sportowy, koła przedmiotowe (matematyczne, fizyczne, chemiczne, techniczne), radiowęzeł szkolny, profesjonalne studio nagrań, studio TV, zespół muzyczny i koło teatralne. W szkole utworzone są dwie klasy pod patronatem szkół wyższych: Politechniki Gdańskiej i Akademii Morskiej w Gdyni.

Uczniowie Zespołu Szkół Łączności uczestniczą oraz są laureatami lub finalistami licznych konkursów i olimpiad, np.: Olimpiady Wiedzy Technicznej, Turnieju Wiedzy Telekomunikacyjnej, Konkursu matematycznego Kangur, Ogólnopolskiego Konkursu Robotyki RoboTown, Znekbot i Topbot, Dialnet Masters, Międzynarodowego Konkursu Imagine Cup organizowanego przez firmę Microsoft.

Dodatkowe atuty szkoły, to:

- możliwość uczestnictwa uczniów w wykładach Akademii ETI na Politechnice Gdańskiej,
- zajęcia kierunkowe prowadzone przez wykładowców akademickich PG i Akademii Morskiej w Gdyni,
- możliwość nieodpłatnego uzyskania przez uczniów certyfikatu IT ESSENCIAL PC HARDWARE AND SOFTWARE w czasie zajęć dodatkowych w ramach prowadzonej w szkole Regionalnej Akademii CISCO,
- udział w programach: IT Academy na podstawie licencji podpisanej z firmą Microsoft, Szkoła Nowych Technologii oraz Europejski Program Nauczania Robotyki,
- praktyki zawodowe w pracowni symulacyjnej na terenie szkoły,
- profesjonalne pracownie elektroniczne, m.in.: pracownia systemów alarmowych pod patronatem firmy SATEL, pracownia okablowania strukturalnego pod patronatem firmy C&C, pracownia pomiarów wielkości nieelektrycznych pod patronatem firmy SIMEX, pracownia telekomunikacji cyfrowej pod patronatem firm DGT i SLICAN, pracownia telewizji satelitarnej pod patronatem firmy TELKOM-TELMOR,
- szkoła jest licencjonowanym laboratorium ECDL.

Z przeprowadzonej przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji zewnętrznej w obszarze „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły” wynika, że:

- W Technikum nr 4 w Gdańsku analizuje się, z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych, wyniki egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Proces dokonywania analiz ma charakter rozwiązań systemowych, a skuteczność stosowanych analiz poddawana jest ewaluacji wewnętrznej. Prowadzone analizy służą poprawie jakości pracy szkoły. Wnioski wdrażane po analizie wyników egzaminów zewnętrznych przekładają się na wzrost efektów kształcenia.

- Uczniowie uczęszczający do Technikum nr 4 w Gdańsku nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Prowadzona w szkole analiza osiągnięć szkolnych uczniów uwzględnia ich możliwości rozwojowe. Wdrażane na podstawie analizy osiągnięć uczniów wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Edukacyjna Wartość Dodana wyliczona dla szkoły za lata 2010 - 2011 lokuje ją w grupie szkół o wysokiej efektywności nauczania. Technikum nr 4 jest identyfikowane, jako szkoła sukcesu.

- Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w szkole i korzystają z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, samodzielnie podejmują różnorodne aktywności, które przyczyniają się do ich osobistego rozwoju, promują ich szkołę na zewnątrz. Dyrekcja szkoły i nauczyciele pozytywnie postrzegają działania zainicjowane przez uczniów i tworzą warunki do ich realizacji.
- Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie i są świadomi tego, jakie zachowania są aprobowane. Zachowania uczniów są diagnozowane i analizowane w oparciu o ich wyniki organizowane są działania wychowawcze, które mają za zadanie wzmocnienie pożądanego zachowań. Uczniowie inicjują wiele działań, w tym wychowawczych, które są wykorzystywane podczas modyfikowania działań wychowawczych szkoły.

W dalszej części raportu znajdziecie Państwo dowody świadczące o spełnianiu przez Technikum nr 4 w Gdańsku wszystkich wymagań w badanym obszarze.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W Technikum nr 4 w Gdańsku systematycznie analizuje się, z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych, wyniki egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Proces dokonywania analiz ma charakter rozwiązań systemowych, a skuteczność stosowanych analiz poddawana jest ewaluacji wewnętrznej. Prowadzone analizy służą poprawie jakości pracy szkoły. Wnioski wdrażane po analizie wyników egzaminów zewnętrznych przekładają się na wzrost efektów kształcenia.

W Technikum nr 4 przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe, na co wskazywali dyrektor szkoły, nauczyciele i co wykazała analiza dokumentacji szkolnej w tym zakresie. Dyrektor stwierdził, iż analiza prowadzona jest na podstawie wyników i sprawozdań przekazywanych szkole przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Gdańsku. Wyniki egzaminów każdego roku poddawane są systematycznej analizie przez poszczególnych nauczycieli, zespoły przedmiotowe oraz szkolny zespół do spraw badania i analiz osiągnięć uczniów. Wszyscy nauczyciele biorący udział w badaniu ankietowym (58 osób) deklarowali, że znają wnioski z analizy wyników sprawdzianu/ egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku szkolnego i z lat wcześniejszych. W „Raporcie z ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2010/2011, opracowanym przez Zespół ds. ewaluacji Technikum nr 4 w części dotyczącej obszaru „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki” można znaleźć zapisy potwierdzające systematyczne prowadzenie w szkole analiz wyników egzaminów zewnętrznych. Potwierdzeniem tego faktu są także udokumentowane zapisy w protokołach posiedzeń Rady Pedagogicznej, protokołach pracy zespołów przedmiotowych oraz bardzo liczne oddzielne dokumenty poświęcone analizie wyników egzaminów zewnętrznych: maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Są to m.in. następujące dokumenty:

- „Analiza egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2010/ 2011 r.”,
 - „Analiza egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2009/ 2010 r.” i wcześniejsze,
 - „Podsumowanie i analiza wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przeprowadzonego w ZSŁ w zawodzie technik elektronik, w szkole dziennej, w sesji letniej 2011 r.”,
 - „Podsumowanie i analiza wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przeprowadzonego w ZSŁ w zawodzie technik informatyk, w szkole dziennej, w sesji letniej 2011 r.”,
 - „Podsumowanie i analiza wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przeprowadzonego w ZSŁ w zawodzie technik teleinformatyk, w szkole dziennej, w sesji letniej 2011 r.”,
 - „Podsumowanie i analiza wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przeprowadzonego w ZSŁ w zawodzie technik telekomunikacji, w szkole dziennej, w sesji letniej 2011 r.”,
 - „Podsumowanie i analiza wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przeprowadzonego w ZSŁ w szkole dziennej, w sesji letniej 2010 r.”
- i inne wcześniejsze.

Na szczególne podkreślenie zasługuje dokonywanie w szkole ewaluacji skuteczności analiz wyników egzaminów zewnętrznych, co świadczy o wprowadzeniu w tym zakresie rozwiązań systemowych. Szkolny Zespół ds. ewaluacji, w raporcie z ewaluacji wewnętrznej, zauważa, iż modyfikacji wymaga analiza jakościowa wyników egzaminów zewnętrznych. Zdaniem członków Zespołu opierać się ona powinna na analizie czynników kontekstowych: indywidualnych (uczniowskich), środowiskowych i pedagogicznych. Ponadto w opinii zespołu powszechnie stosowaną powinna być strategia analizy wyników pojedynczych uczniów, sprawdzająca stopień opanowania umiejętności zawartych w standardach wymagań egzaminacyjnych oraz analiza wyników zespołów klasowych. Wzbogacone w ten sposób wnioski z analizy będą mogły być podstawą do podejmowania przez szkołę działań mających na celu podniesienie efektów kształcenia, zwłaszcza w zakresie:

- modyfikacji metod nauczania,
- wprowadzenia dodatkowych zajęć,

- doskonalenia nauczycieli (np. szkolenia na egzaminatorów OKE czy też szkolenia z zakresu aktywizujących metod pracy).

Jednocześnie warto dodać, iż zapisy dokumentacji szkolnej świadczą, że Rada Pedagogiczna Technikum nr 4 systematycznie doskonali swoje umiejętności w zakresie technik prowadzenia analizy wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

Analiza wyników egzaminów zewnętrznych jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy Technikum nr 4, o czym informowali w trakcie wywiadu dyrektor i nauczyciele szkoły. Ich zdaniem analiza wyników egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przyczynia się również do określenia działań służących podniesieniu wyników z tych egzaminów w kolejnych latach. Ponadto w opinii respondentów analiza wyników egzaminów zewnętrznych służy do:

- oceny przez radę pedagogiczną skuteczności stosowanych form i metod pracy nauczycieli,
- ustalenia poziomu opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności oraz określeniu tendencji rozwojowej szkoły (rosnąca lub malejąca),
- ustalenia priorytetów dydaktycznych i wychowawczych na kolejny rok szkolny,
- przygotowaniu badań osiągnięć uczniowskich i egzaminów próbnych,
- opracowania urządzeń pomiaru dydaktycznego,
- dokonania korelacji międzyprzedmiotowej,
- planowania doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W ocenie nauczycieli analizy takie mają sens, jeśli wyniki egzaminów zostaną jak najszybciej przekazane z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, szczególnie dotyczy to wyników egzaminów zawodowych, które szkoła otrzymuje w październiku. Przekazane odpowiednio szybko i poddane analizie mogłyby być bazą do skutecznego planowania pracy dydaktycznej na następny rok szkolny dla kolejnych uczniów przygotowujących się do egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, a tym samym wpływać jeszcze bardziej skutecznie na poprawę poziomu kształcenia zawodowego w szkole.

Informacje przekazane przez dyrektora szkoły podczas wywiadu, przez nauczycieli uczestniczących w badaniu ankietowym oraz uzyskane na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, świadczą o tym, że **w szkole są wdrażane wnioski z analizy wyników egzaminów maturalnych i egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe**. Dyrektor podał m.in. przykłady wniosków, które wdrożone były po analizie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. I tak np.: w zawodzie technik teleinformatyk analiza wyników egzaminu wskazywała potrzebę wprowadzenia programu naprawczego w kierunku poprawy wyników i stopnia zdawalności. Nauczyciele przedmiotów zawodowych dokładnie analizując standardy egzaminacyjne, zwrócili uwagę na najistotniejsze zagadnienia wymagane na egzaminie – czytanie dokumentacji technicznej, umiejętność oceny i podsumowanie własnej pracy. Wnioskiem było podjęcie w cyklu kształcenia działań zwiększających ilość zajęć poświęconych wyrabianiu i utrwalaniu tych umiejętności u uczniów. Inne wymienione przez dyrektora przykłady już wdrożonych wniosków po analizie wyników egzaminów maturalnych i zawodowych poświęcone były:

- diagnozie wiedzy i umiejętności uczniów „na wejściu”,
- systematycznemu badaniu osiągnięć edukacyjnych uczniów z wykorzystaniem form egzaminacyjnych i arkuszy egzaminacyjnych,
- prowadzeniu z większą częstotliwością próbnych egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- wprowadzeniu dodatkowych godzin języka angielskiego w klasach IV i dodatkowych lekcji matematyki w klasach III i IV,
- szerszemu udziałowi uczniów w konkursach organizowanych przez firmy branżowe np. SATEL,
- większej częstotliwości udziału młodzieży Technikum w konkursach przedmiotowych i olimpiadach udział w zawodach sportowych,
- pedagogizacji rodziców.

Z analizy zapisów szkolnego „Raportu z ewaluacji wewnętrznej 2010/2011” wynika jednoznacznie, że wnioski z analizy egzaminów są w szkole wdrażane – zespoły przedmiotowe dokonują modyfikacji planów pracy, przydzielane są dodatkowe godziny na zajęcia pozalekcyjne (np. dla klas czwartych zajęcia przygotowujące do egzaminu). Jako przykłady wniosków wymieniono:

- podjęcie decyzji, co do wyboru skuteczniejszych form pracy oraz dokonanie modyfikacji dotychczasowych metod i skupienie się w szczególności na tych elementach, które sprawiają uczniom największą trudność,
- doskonalenie pracy na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- uzmysłowienie rodzicom i uczniom, jak ważne jest uczestnictwo ucznia w zajęciach lekcyjnych oraz pozalekcyjnych,
- modyfikacje pracy w zespołach przedmiotowych,
- wypracowanie efektywnego planu działania w celu podniesienia progu zdawalności egzaminu,
- zaplanowanie dla wszystkich roczników dodatkowych godzin przeznaczonych na analizę arkuszy i standardów egzaminacyjnych,

- ewaluację planu pracy z uczniem słabym oraz zdolnym,
- opracowanie planu pracy w zakresie podwyższenia motywacji uczniów,
- wypracowanie planu pracy dla nauczycieli wychowawców w celu podniesienia zdawalności egzaminu.

Nauczyciele uczestniczący w badaniu ankietowym wskazywali, jak wykorzystują wnioski z analiz wyników egzaminów zewnętrznych do swojej pracy. Najczęściej deklarowali, że wnioski z analiz wyników egzaminów zewnętrznych wykorzystują przede wszystkim po to, aby podnieść wyniki egzaminacyjne w latach następnych. Dzięki analizie wyników nauczyciele świadomi są mocnych i słabych stron uczniów, a co za tym idzie, na które umiejętności należy zwrócić większą uwagę w pracy z nowymi uczniami w następnych latach. Pozwala im też to konstruować testy i sprawdziany wiedzy, dostosowywać je do wymagań egzaminacyjnych i jednocześnie do możliwości uczniów. Wnioski z analiz wyników pozwalają nauczycielom poznać stopień opanowania wiedzy, sprawności i umiejętności uczniów oraz wpływają na konstruowanie planu dydaktycznego, indywidualnego planu nauczania pod kątem wyciągniętych wniosków oraz planowanie i organizację pracy na lekcji. Wnioski z analiz przyczyniają się także do oceny efektywności stosowanych przez nauczycieli metod i form pracy, do opracowania skutecznych narzędzi pomiaru dydaktycznego. Ponadto dają informację umożliwiającą likwidowanie braków i zaległości, służą ustaleniu priorytetów dydaktycznych, zastosowaniu korelacji międzyprzedmiotowej (korelacji między przedmiotami zawodowymi a ogólnymi) i ostatecznie - służą podnoszeniu efektywności nauczania.

W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy wyników egzaminów. W deklaracji dyrektora szkoły i nauczycieli w przypadku wyników egzaminu maturalnego analizie ilościowej poddaje się:

- dane statystyczne dot. ilości przystępujących i zdających egzamin maturalny,
- stopień zdawalności egzaminu,
- średni wynik egzaminu, wynik maksymalny i minimalny, modalną, medianę, odchylenie standardowe, wynik w staninach,
- poziom łatwości lub trudność zadań egzaminacyjnych maturalnych.

Natomiast analiza jakościowa tegoż samego egzaminu maturalnego obejmuje:

- porównanie średniego wyniku szkoły w odniesieniu do wyników innych szkół w województwie pomorskim i kraju w znormalizowanej skali staninowej, z uwzględnieniem poszczególnych przedmiotów i porównania ich na przestrzeni lat,
- określenie współczynnika łatwości zadań dla poszczególnych obszarów wiadomości i umiejętności,
- wskazanie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przez poszczególnych uczniów,
- zidentyfikowanie mocnych i słabych strony pojedynczych uczniów i całej klasy.

Przy analizie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe analiza ilościowa obejmuje:

- zdawalność uczniów szkoły przystępujących do egzaminów zawodowych w porównaniu ze zdawalnością w powiecie (miasto Gdańsk), województwie pomorskim i kraju,
- procentowe wyniki z poszczególnych przedmiotów zawodowych oraz z poszczególnych etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (w odniesieniu do województwa pomorskiego i kraju).

Analizie jakościowej wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe podlega:

- efektywność zdawania etapu pisemnego w odniesieniu do standardów egzaminacyjnych, w porównaniu z wynikami otrzymanymi w województwie pomorskim,
- porównanie wyników etapu pisemnego z podziałem na przedmioty zawodowe w zestawieniu z wynikami otrzymanymi w poprzednich latach,
- poziom spełnienia wymagań egzaminacyjnych w poszczególnych elementach pracy egzaminacyjnej etapu praktycznego w porównaniu z wynikami otrzymanymi w województwie pomorskim,
- porównanie wyników etapu praktycznego z uwzględnieniem wymagań w poszczególnych częściach projektu w odniesieniu do wyników otrzymanych w poprzednich latach,
- zakres tematyczny sprawdzanych przez egzaminy wiadomości i umiejętności,
- stopień realizacji standardów wymagań egzaminacyjnych na zajęciach lekcyjnych,
- stopień trudności poszczególnych zadań egzaminu zawodowego (wyodrębnienie obszarów wiedzy i umiejętności sprawiających uczniom największą trudności).

Ponadto analiza całościowa bada:

- wskaźniki zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- uzyskane na wejściu – wyjściu wyniki staninowe z poszczególnych przedmiotów,
- wyniki średnie z danego etapu egzaminu w poszczególnych klasach.

Wszyscy nauczyciele uczestniczący w badaniu ankietowym potwierdzili, że otrzymują pełną informację dotyczącą wyników egzaminów zewnętrznych i znają wnioski z analiz wyników egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe z ostatniego roku oraz z poprzednich lat. Jak wynika z przeprowadzonego badania analiza wyników egzaminów zewnętrznych przeprowadzanych w Technikum nr 4 prowadzona jest przez wszystkich nauczycieli dla wszystkich przedmiotów obowiązkowych i dla przedmiotów dodatkowych objętych egzaminem maturalnym. Nauczyciele indywidualnie analizują wyniki w kontekście nabytej przez uczniów i poszczególne klasy wiedzy i umiejętności oraz w celu modyfikacji metod pracy i indywidualnych

planów dydaktycznych. Analiza wyników egzaminów zewnętrznych dostarcza informacji na temat, które umiejętności uczniowie dobrze opanowali na miarę ich możliwości i oczekiwań nauczycieli, a na które należy zwrócić większą uwagę. Dostarcza również informacji, jakie działania należy podjąć, aby wpłynąć na jakość i efektywność nauczania oraz umożliwić likwidowanie braków i zaległości. W opinii nauczycieli istotnym jest obraz ucznia i klasy w zakresie uzyskanych wyników egzaminu zewnętrznego na tle wyników średnich dla szkoły. Można w ten sposób analizować, które standardy i kompetencje są słabiej lub lepiej opanowane przez uczniów, w jakich obszarach cała szkoła wypada źle lub dobrze, które metody pracy dydaktycznej wpłynęły na wyższe wyniki na egzaminie maturalnym. Jest też szansa porównać czy frekwencja na zajęciach ma wpływ na wyniki maturalne. W przypadku egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe np. w zawodzie technik elektronik analizowana była także zależność między liczbą godzin zajęć praktycznych a wynikami egzaminu zewnętrznego. Spostrzeżenie nauczycieli było następujące: jest za mało godzin praktycznych, aby odpowiednio przygotować uczniów do egzaminu praktycznego. W odniesieniu do analiz wyników egzaminu w zawodzie techniki informatyk, nauczyciele zauważyli, że można zaryzykować stwierdzenie, iż ze względu na zbyt późne ogłoszenie arkuszy egzaminacyjnych do tego przedmiotu, uczniowie nie mogli technicznie przygotować się do niego. Dokonany przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji wgląd w dokumentację szkolną oraz wypowiedzi nauczycieli biorących udział w wywiadzie potwierdzają zakres prowadzonych analiz ilościowych i jakościowych. Analiza wyników maturalnych prowadzona jest rokrocznie, a na kończącym rok szkolny posiedzeniu rady pedagogicznej odbywa się prezentacja ogólna wyników tych analiz. Nauczyciele opracowują wizualizację analiz w postaci prezentacji multimedialnej zawierającej zestawienia, wykresy i porównania. Ostatnio dokonano analizy „na wyjściu” z uwzględnieniem diagnozy „na wejściu” jako próbę przygotowania do analizy uwzględniającej Edukacyjną Wartość Dodaną.

W wyniku prowadzonego badania zespół wizytatorów ds. ewaluacji znalazł potwierdzenie, że **w Technikum nr 4 wnioski wdrażane po analizie wyników egzaminów zewnętrznych uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia**. Na wzrost efektów kształcenia wskazywali dyrektor, nauczyciele oraz współpracujący ze szkołą partnerzy. Dyrektor stwierdził, iż do wzrostu efektów kształcenia przyczyniają się liczne działania nauczycieli, podjęte na podstawie wniosków z analiz. Przykładem takich działań jest np. przystąpienie i ukończenie przez liczną grupę nauczycieli szkoły szkolenia dla egzaminatorów. Nabyta w trakcie szkolenia wiedza oraz praktyczny udział nauczycieli w sprawdzaniu arkuszy egzaminacyjnych dała ogromny potencjał do organizowania efektywnej pracy z uczniami, który przekłada się z kolei na osiąganie przez uczniów wyższych wyników na egzaminach zewnętrznych. W ocenie dyrektora pod kątem wymagań egzaminów zewnętrznych rozbudowana została także baza dydaktyczna w laboratorium szkolnym i warsztatach. Ponadto wdrażane są programy innowacyjne opracowane wspólnie z pracodawcami w celu podniesienia efektywności kształcenia w danym zawodzie, np.: „Innowacja pedagogiczna specjalizacji Elektroniczne Systemy Zabezpieczeń dla zawodu technik elektronik”. Uczniowie mają możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności z zakresu nowych technologii poprzez zajęcia specjalizacyjne realizowane pod patronatem firm branżowych, tak jak np. prowadzony od kilku lat przez firmę C&C Partner. dla uczniów klas trzecich kurs potwierdzony certyfikatem w zakresie okablowania strukturalnego. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie wymieniali, ważne ich zdaniem, podejmowane w ostatnich latach szkolnych działania, wynikające z wniosków z analiz wyników egzaminów zewnętrznych, które przyczyniły się do wzrostu efektów kształcenia. M.in.: analiza zagadnień egzaminacyjnych wykazała, że w ostatnich latach nacisk kładziono na zagadnienia w zakresie najnowszej historii Polski. Zatem dla uczniów następnych roczników, przygotowujących się do zdawania na egzaminie maturalnym historii i WOS-u zastosowano większą liczbę zadań związanych z historią najnowszą, zwiększyła się także liczba godzin na te przedmioty (np. dla kl. IV odbywają się dodatkowo wykłady pracowników z IPN, uczniowie biorą udział w wykładach z cyklu "Polskie Drogi do Wolności"), nastąpiło zintensyfikowanie działań pozalekcyjnych. Efekt jest taki, że uczniowie osiągają coraz lepsze wyniki w zakresie egzaminów zewnętrznych z historii i WOS. Kolejny przykład - analiza wyników matury podstawowej z matematyki wskazywała na kłopoty uczniów w zakresie rozwiązywania zadań z geometrii – zwiększono ilość tych zadań w kształceniu matematyki następnych roczników. Zadbano ponadto o tzw. widzenie przestrzenne geometrii przez uczniów - w szkole uczniowie mają możliwość tworzenia wizualizacji przestrzennych przy użyciu programu Cabri, wspomagającego nauczanie przede wszystkim geometrii, ale też elementów fizyki (mechanika, optyka, kinematyka, astronomia) i innych dziedzin. Dodatkowo uczniowie mogą sami przygotowywać prezentacje dzięki użyciu "GeoGebry" - oprogramowania do wspomaganie nauki matematyki, które pomaga w skutecznym opanowaniu takich zagadnień jak geometria, algebra czy analiza matematyczna. Pozwala m.in. rysować wykresy dla wskazanych funkcji liniowych i kwadratowych, liczyć pole powierzchni figur w układzie współrzędnych, obliczać kąt pomiędzy prostymi lub punktami, wyznaczać punkty przecięcia wykresów dwóch funkcji, przesuwając obiekt o dany wektor, obracać o zadany kąt, wyliczać odległości itp. W zespole matematycznym nastąpił także podział zadań wśród nauczycieli: jedni przygotowują do matury z matematyki na poziom podstawowy, inni na poziom rozszerzony. Zadsponowano również większą częstotliwość pracy uczniów z arkuszem egzaminacyjnym. Efekty tych działań, w opinii nauczycieli są zaobserwowane w postaci wyższych wyników egzaminów zewnętrznych z matematyki. Partnerzy szkoły poproszeni o wyrażenie opinii na temat efektów kształcenia w Technikum nr 4 stwierdzili, że są one coraz lepsze. Ich zdaniem szczególnie wpływ na ten fakt ma wspólny udział szkoły i partnerów

w projektach edukacyjnych, dzięki którym uczniowie mogą doskonalić swoje kompetencje zawodowe i ogólnokształcące a szkoła jest doposażona w sprzęt odpowiadający najnowszym trendom w zakresie kształcenia np. informatyków. W ramach projektów związanych z kształceniem zawodowym uczniowie są wspierani przez partnerów w dostęp do wielu najnowocześniejszych technologii, dzięki czemu ich wiedza i umiejętności opanowywane są wysokim poziomem, a wyniki z egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe w części praktycznej coraz wyższe. Poza tym uczniowie kształceni zgodnie z najnowszymi technologiami są natychmiast zatrudniani po zdaniu egzaminów zewnętrznych w firmach reprezentowanych przez partnerów uczestniczących w wywiadzie. Dowodem wskazującym, że wnioski wdrażane po analizie wyników egzaminów zewnętrznych uczniów w Technikum nr 4 przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia, mogą być także m.in. analizowane przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji zapisy z dokumentu szkolnego: "Podsumowanie i analiza wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przeprowadzonego w ZSŁ w zawodzie technik elektronik, w szkole dziennej, w sesji letniej 2011 r.". Porównanie wyników etapu pisemnego w latach 2009, 2010 i 2011 wskazuje, że efektywność kształcenia w zawodzie technik elektronik, w ciągu trzech ostatnich lat, wzrasta powoli, lecz systematycznie. Uczniowie osiągają coraz lepsze wyniki w większości przedmiotów nauczania. Wyniki uzyskane w etapie praktycznym są wyraźnie lepsze niż wyniki w latach ubiegłych. Nastąpiła wyraźna poprawa w niemal wszystkich częściach projektu, zwłaszcza w częściach wymagających kompetencji matematycznych. Wynika z tego, że plan poprawy efektywności kształcenia wdrożony w minionym roku szkolnym przez zespół przedmiotów zawodowych, przyniósł pozytywne efekty. Nauczyciele Laboratorium ZSŁ przeprowadzili szereg ćwiczeń w formie projektu, w formule etapu praktycznego egzaminu zawodowego. Tego rodzaju ćwiczenia korzystnie wpłynęły na stan przygotowanie młodzieży do egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Jak wynika z zapisów innego dokumentu, analiza wyników egzaminu w zawodzie technik informatyk wykazała, że absolwenci Technikum nr 4 uzyskali w roku 2011 wyraźnie lepsze wyniki od średniej wojewódzkiej oraz średniej krajowej, a także lepsze wyniki niż w latach ubiegłych w Zespole Szkół Łączności. Na końcowy wynik egzaminu miało wpływ szereg czynników pozytywnych, np. następujące działania: - opracowanie i wdrożenie programu podniesienia efektywności kształcenia zawodowego, - przeprowadzenie szeregu ćwiczeń przygotowujących do egzaminu w klasach 3-ich, - przygotowanie i przeprowadzenie wewnętrznych egzaminów pisemnych praktycznych. Ponadto: większe doświadczenie nauczycieli związane z egzaminami zewnętrznymi i zaangażowanie kadry w pracy z młodzieżą. Wyniki egzaminu potwierdziły celowość działań podjętych w ciągu całego roku szkolnego 2010/2011 oraz konieczność kontynuowania działań mających na celu poprawę jakości kształcenia zawodowego.

Zdawalność egzaminu maturalnego przez uczniów szkoły w latach 2008-2011 jest następująca:

- w roku szkolnym 2007/2008 – 76%,
- w roku szkolnym 2008/2009 – 82%,
- w roku szkolnym 2009/2010 – 88%,
- w roku szkolnym 2010/2011 – 79%.

Średnie wyniki egzaminu maturalnego w latach 2008- 2011 kształtowały się odpowiednio:

- w roku szkolnym 2007/2008 – 54%,
- w roku szkolnym 2008/2009 – 55,5%,
- w roku szkolnym 2009/2010 – 58,4%,
- w roku szkolnym 2010/2011 – 59%.

Porównanie wyników średnich szkoły z egzaminu maturalnego z wynikami średnimi uzyskanymi w innych technikach województwa pomorskiego z matury ustnej i pisemnej z j. polskiego, j. angielskiego, j. niemieckiego w roku 2011 wskazuje, że uczniowie Technikum nr 4 uzyskali wyniki wyższe niż inni uczniowie tego typu szkoły w województwie,

Argumenty przedstawione powyżej dowodzą, że Technikum nr 4 w Gdańsku spełnia wymaganie na bardzo wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: A

Uczniowie uczęszczający do Technikum nr 4 w Gdańsku nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Prowadzona w szkole analiza osiągnięć szkolnych uczniów uwzględnia ich możliwości rozwojowe. Wdrażane na podstawie analizy osiągnięć uczniów wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Edukacyjna Wartość Dodana wyliczona dla szkoły za lata 2010 - 2011 lokuje ją w grupie szkół o wysokiej efektywności nauczania. Technikum nr 4 jest identyfikowane, jako szkoła sukcesu.

Informacje uzyskane od partnerów szkoły podczas wywiadu, ankietowania nauczycieli oraz na podstawie analizy dokumentacji szkolnej świadczą o tym, że **uczniowie Technikum nr 4 w Gdańsku nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową**. W opinii prawie wszystkich nauczycieli (56 spośród 58 uczestniczących w badaniu ankietowym) uczniowie w dużym stopniu opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej. W opinii partnerów szkoły umiejętności nabywane przez uczniów, które są szczególnie istotne, to umiejętności praktyczne niezbędne do wykonywania zawodu. I tak, w zakresie kształcenia do zawodu:

- technik informatyk - uczniowie nabywają kompetencji w zakresie zaawansowanej obsługi i serwisu komputerów, zarządzania różnymi systemami operacyjnymi, projektowania, budowy i administrowania sieciami komputerowymi, instalowania, konfigurowania i wykorzystywania rozmaitego oprogramowania systemowego, diagnostycznego czy narzędziowego,
- technik teleinformatyk - uczniowie zdobywają kompetencje w zakresie zaawansowanej obsługi i serwisu komputerów, konfigurowania i zarządzania różnymi systemami operacyjnymi, projektowania, budowy i administrowania sieciami komputerowymi, instalowania, konfigurowania i wykorzystywania oprogramowania systemowego, diagnostycznego czy narzędziowego,
- technik elektronik - uczniowie osiągają umiejętności w zakresie projektowania, konstruowania, obsługi i serwisu układów i urządzeń elektronicznych,
- technik telekomunikacji – uczniowie zdobywają umiejętności wykonywania pomiarów i testów kontrolnych elementów, układów oraz urządzeń stosowanych w systemach telekomunikacyjnych.

W wyniku analizy dokumentacji szkolnej można było stwierdzić, jak rozkładała się średnia ocen w szkole na przestrzeni ostatnich trzech lat szkolnych. Porównanie średniej ocen w tym przedziale czasowym wynosi odpowiedni:

- w roku szkolnym 2008/2009 - 3,10,
- w roku szkolnym 2009/2010 - 3,30,
- w roku szkolnym 2010/2011 - 3,27.

W roku szkolnym 2010/2011 średnia ocen dla poszczególnych poziomów wynosiła odpowiednio: w kl. I - 3,23; w kl. II - 3,15; w kl. III - 3,16; w kl. IV - 3,52. Natomiast w tym samym roku szkolnym średnia ocen wg zawodów kształtowała się następująco: informatycy – 3,67; elektronicy PG – 3,60; elektronicy – 2,92; telekomunikacja – 3,11; teleinformatycy – 3,09).

Ponadto dokumentacja szkolna zawiera informacje dotyczące odsetka niepromowanych uczniów w ostatnich dwóch latach szkolnych, który kształtował się następująco:

- w roku szkolnym 2009/2010 odsetek niepromowanych dla szkoły wynosił - 2,72%, w tym w klasach I - 3,08%, w kl. II - 5,15%, w kl. III - 2,27%, w kl. IV - 0%,
- w roku szkolnym 2010/2011 odsetek niepromowanych dla szkoły wynosił - 4,77%, w tym w klasach I - 5,03%, w kl. II - 4,3%, w kl. III - 8,52%, w kl. IV - 0,09%.

Dyrektor szkoły, nauczyciele oraz wyniki analizy dokumentów potwierdzają, że **w szkole analizuje się osiągnięcia uczniów**. Zdaniem dyrektora nauczyciele systematycznie analizują osiągnięcia uczniów. Analiza przeprowadzona jest indywidualnie dla każdego ucznia, jak i zespołów klasowych. Potwierdzeniem tego faktu, są według dyrektora następujące dowody:

- przygotowywane sprawozdania zespołów przedmiotowych nauczycieli z analizy wyników nauczania,
- protokoły z posiedzenia Rad Pedagogicznych dotyczące analizy osiągnięć śródrocznych i rocznych,
- indywidualne plany dydaktyczne opracowywane przez nauczycieli w oparciu o zatwierdzony program nauczania,
- zapisy w dzienniku elektronicznym,
- informacje przekazywane uczniom i rodzicom o osiągnięciach lub brakach postępów w nauce.

Nauczyciele uczestniczący w badaniu ankietowym deklarowali, że dokonując analizy osiągnięć uczniów prowadzą m.in.:

- analizę testów diagnostycznych przeprowadzanych w pierwszych klasach,
- analizę testów diagnozujących poziom wiedzy uczniów na poszczególnych etapach kształcenia,
- analizę testów sprawdzających poziom opanowania poszczególnych umiejętności przez uczniów,
- analizę wyników próbnej matury,
- analizę frekwencji na zajęciach lekcyjnych i jej związek z osiągnięciami uczniów,
- analizę mocnych i słabych stron indywidualnych uczniów i całej klasy.

Ponadto postępy w nauce uczniów są na bieżąco monitorowane podczas kartkówek, sprawdzianów, na podstawie prac domowych czy odpowiedzi ustnych. Niektórzy nauczyciele wskazywali, że pod koniec semestru przeprowadzają analizę wyników egzaminów próbnych oraz osiągnięć uczniów, z których wynika, jakie klasy osiągnęły najlepsze wyniki oraz jakie zadania są najłatwiejsze i najtrudniejsze - wówczas można sprawdzić, czy uczniowie osiągają postępy w nauce (czy oceny się poprawiają czy też zostają na tym samym poziomie). Oprócz tego nauczyciele przygotowują dodatkowe materiały dla uczniów wyrażających chęć poprawy oceny, przeprowadzają zadania typu maturalnego, w celu sprawdzenia w jakim stopniu opanowali oni dane umiejętności oraz nakreślenia, co wymaga dodatkowej pracy. Część nauczycieli potwierdziła, że dla każdego ucznia prowadzi się ewidencję wyników sprawdzianów z podziałem na tematykę zajęć, na podstawie której mogą określić, jaki jest (lub nie) przyrost wiedzy uczniów w poszczególnych zagadnieniach. Ponadto, badają parametry statystyczne każdej grupy (średni wynik, maksymalny i minimalny, mediana, itp.) i porównują je z wynikami koleżanek i kolegów nauczycieli z zespołu przedmiotowego. Wyniki analiz wpływają na dostosowanie metod nauczania do indywidualnych potrzeb każdego ucznia oraz całej grupy. Analiza dokumentacji szkolnej potwierdza fakt, iż w szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. We wszystkich klasach prowadzi się obserwacje rozwoju uczących się i dokonuje diagnozy wiadomości i umiejętności uczniów. Prowadzona jest analiza udziału uczniów w konkursach, olimpiadach i zawodach. Dokonywana jest analiza sytuacji wychowawczej klas i indywidualnych uczniów w kontekście uzyskiwanych osiągnięć. Bardzo duży nacisk położony jest na analizę frekwencji uczniów. Szkoła bada i porównuje oceny zachowania uczniów, najlepsze wyniki uczniów i ich średnie ocen, w zależności od specjalności w zawodzie oraz w porównaniu do wyników w szkole i na przestrzeni cyklu kształcenia. Uzyskane wyniki wykorzystuje się do ustalania wniosków do dalszej pracy oraz modyfikacji oferty programowej, określenia słabych i mocnych stron młodego człowieka, w tym indywidualizacji pracy z nim.

Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów. Zarówno dyrektor, jak i nauczyciele potwierdzili, że analizując osiągnięcia szkolne uczniów uwzględnia się ich możliwości rozwojowe. Dyrektor poinformował, iż podczas rekrutacji, komisja rekrutacyjna wraz z pedagogiem szkolnym angażują się w badanie dokumentacji nowoprzyjętych uczniów, by szczegółowo rozpoznać ich możliwości. Zapoznają się z opiniami i orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz grupują uczniów wg uzdolnień i zainteresowań. W bieżącym roku szkolnym przyjęto do klas I: 41 uczniów z opiniami i orzeczeniami poradni, 4 uczniów z osiągnięciami informatycznymi po gimnazjum, 3 uczniów z osiągnięciami artystycznymi, 38 uczniów z osiągnięciami w formie wolontariatu i pracy na rzecz środowiska i szkoły. Na podstawie tych badań następuje dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości rozwojowych uczniów, wyodrębnia się i monitoruje funkcjonowanie grupy uczniów uzdolnionych, a także podnosi motywację uczniów do osiągania wyższych wyników. Uwzględnianie możliwości rozwojowych uczniów odbywa się również poprzez opracowywanie i wdrażanie narzędzi pomiaru dydaktycznego, które oparte są na standardach egzaminacyjnych i typowych zadaniach egzaminacyjnych. Na zajęciach z wychowania fizycznego nauczyciele dostosowują wymagania do poziomu grupy i indywidualnych uczniów na podstawie analizy przeprowadzonych testów sprawnościowych. Pozwala to na monitorowanie postępów uczniów i wdrażanie ich do samooceny. Nauczyciele dodali, że dodatkowo pedagog i wychowawcy informują ich o możliwościach rozwojowych uczniów, co daje szansę na opracowanie i dostosowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej do ewentualnej dysfunkcji ucznia (np. praca z uczniem z dyskalkulią - odbyły się spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w związku z deficytem, przeprowadzono warsztaty, co należy robić i jak wspomagać uczniów z dysfunkcjami). Na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniowie mogą być kwalifikowani do udziału w projektach edukacyjnych lub konkursach różnego typu. W ten sposób dla uczniów zdolnych zaistniała możliwość skorzystania z projektu "Zdolni z Pomorza", w ramach którego mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdolności. W przypadku analizy predyspozycji do uprawiania określonych dyscyplin sportu nauczyciele WF-u wraz z pielęgniarką dokumentują osiągnięcia sportowe uczniów w powiązaniu z ich możliwościami rozwoju fizycznego i na tej podstawie kwalifikują do określonych dyscyplin sportowych. Nauczyciele praktycznej nauki zawodu podkreślali znaczenie analizy obserwacji ucznia czy potrafi pracować z określonym sprzętem i narzędziami (czy ma fobie w tym zakresie) oraz czy są uczniowie z zaburzoną koordynacją – ponieważ ze względu na te cechy niektórzy uczniowie nie powinni kształcić się w określonym zawodzie, dla innych natomiast trzeba zróżnicować znacząco poziom zadań praktycznych. Ostatnie lata owocowały w przyjęcia do szkoły uczniów z cukrzycą, dla których dostosowuje się np. warunki nauki i praktyki w zawodzie. Analiza osiągnięć szkolnych uczniów zdaniem nauczycieli musi uwzględniać możliwości rozwojowe uczniów. W ich opinii w Technikum nr 4 jest szczególne otwarcie na problemy uczniów przychodzących do szkoły z chorobą przewlekłą lub dysfunkcją i podejmowanie wszystkich możliwych działań, aby dostosować warunki

procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów. Pozyskane od rodziców uczniów informacje o indywidualnych możliwościach rozwojowych ich dzieci lub np. informacje o życiu domowym, problemach emocjonalnych młodzieży są wykorzystywane przez szkołę w indywidualnym prowadzeniu działań wychowawczych lub profilaktycznych. Potwierdzeniem powyższych wskazań są cykliczne sprawozdania przygotowywane przez pedagoga szkolnego i zespół ds. wychowawczo-profilaktycznych.

Informacje uzyskane od nauczycieli oraz od uczniów klas trzecich i czwartych w badaniu ankietowym, świadczą o tym, że **w szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczących się**. Nauczyciele wskazywali przykłady wniosków, które wyciągnęli z analizy osiągnięć uczniów, np.: należało wprowadzić zróżnicowanie poziomów pracy z uczniami w zależności od ich możliwości rozwojowych, modyfikowanie i dostosowywanie metod nauczania w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych, diagnozowanie kompetencji uczniów „na wejściu” i „na wyjściu” w celu wyrównywania poziomu wiadomości i umiejętności uczniów poprzez organizowanie im zajęć wyrównawczych lub dodatkowych rozwijających ich zainteresowania i kompetencje. Nauczyciele wskazywali także na działania podjęte na podstawie wniosków z analizy osiągnięć uczniów. Były to m.in.: wprowadzenie dodatkowych konsultacji dla uczniów potrzebujących wsparcia w uzupełnianiu wiadomości z poszczególnych przedmiotów, wyłanianie w przeglądzie szkolnym reprezentantów do udziału w różnego typu konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych, występowanie z wnioskami o przyznanie stypendiów Prezesa Rady Ministrów, Ministra Edukacji Narodowej, Prezydenta Miasta Gdańska, typowanie do stypendium z Fundacji Szkolnej, umieszczanie informacji o osiągnięciach uczniów na stronie internetowej szkoły lub w gablotce, na korytarzu obok wejścia do szkoły i przy sekretariacie. Wnioski z analiz osiągnięć uczniów miały także wpływ na utworzenie i prowadzenie w ramach cyklu kształcenia zajęć dla uczniów:

- na Politechnice Gdańskiej (w zawodzie technik elektronik o specjalności urządzenia audiowizualne dodatkowe zajęcia prowadzą pracownicy PG, w szkole utworzono klasę pod patronatem Katedry Multimediów Wydziału ETI Politechniki Gdańskiej),
- na Akademii Morskiej w Gdyni (w zawodzie technik telekomunikacji o specjalności komutacyjne systemy cyfrowe zajęcia dodatkowe prowadzą pracownicy Akademii Morskiej, w szkole jest utworzona i prowadzona klasa pod patronatem Akademii Morskiej),
- pod patronatem firmy SATEL prowadzone są dodatkowe zajęcia dla uczniów kształcących się w zawodzie technik elektronik o specjalności elektroniczne systemy zabezpieczeń.

We wnioskach z ewaluacji wewnętrznej w wymaganiu „Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności” dyrektor szkoły wskazał, iż w szkole należy:

- podnosić poziom jakości kształcenia w zakresie tych umiejętności, w których wyniki uzyskane na egzaminach zewnętrznych okazały się niskie,
- doskonalić kompetencje nauczycieli, związane z przygotowaniem uczniów do egzaminów zewnętrznych,
- organizować zespoły klasowe, zadbać o równomierny podział uczniów z różnymi problemami,
- zwiększyć frekwencję na zajęciach lekcyjnych,
- stosować nowoczesne metody pracy z uczniami tak, aby motywować ich do kreatywnego myślenia.

Zdaniem uczniów klas IV, którzy brali udział w badaniu ankietowym, zajęcia lekcyjne, w których uczestniczyli w dniu badania były dostosowane do ich możliwości (takiej odpowiedzi udzieliło 75,73% ankietowanych czwartoklasistów), aczkolwiek blisko 40% badanych uznało, że były one trudne lub bardzo trudne a 60% oceniło zajęcia, jako łatwe lub bardzo łatwe. Nieco inaczej ocenili poziom trudności uczniowie klas III - w ocenie 68% trzecioklasistów zajęcia, w których uczestniczyli w szkole były trudne lub bardzo trudne, 32% oceniło zajęcia, jako łatwe lub bardzo łatwe.

Informacje uzyskane podczas badania świadczą o tym, że **nauczyciele uczący w Technikum nr 4 dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów**. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie stwierdzili, że nauczyciele wierzą w nich i ufają im. Okazują swoją wiarę, dając młodzieży warunki i możliwości do rozwoju ich własnych inicjatyw. Uczniów zdolnych mobilizują do większego wysiłku, aktywizują we wszystkich sferach rozwojowych, a znając ich możliwości angażują do podejmowania różnych zadań w szkole i na rzecz jej rozwoju oraz rozwoju własnego poprzez np. udział w licznych konkursach lub olimpiadach. Ucznia o mniejszym potencjale wspomagają pozwalając wyrównać poziom wiedzy i organizując dla nich dodatkowe zajęcia i dając szanse na poprawę ocen z odpowiedzi ustnych czy pisemnych prac klasowych. Potwierdzeniem takiej oceny dokonanej przez uczniów są także informacje uzyskane od ich rodziców w badaniu ankietowym – 88,7% rodziców twierdzi, że nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości uczniów. Ci rodzice, którzy uczestniczyli w wywiadzie twierdzą, że większość nauczycieli wierzy, że uczniowie mogą uzyskiwać lepsze wyniki w nauce i zachowaniu, ale zależy to od nauczycieli. Niektórzy nauczyciele podchodzą indywidualnie do uczniów i wiedzą, co robić, aby poszczególni uczniowie uwierzyli w siebie i w swoje możliwości. Jeden z rodziców stwierdził, że to w tej szkole przekonał się, iż wiara nauczycieli w indywidualne możliwości ucznia spowodowała, że jego syn „otworzył się”. Inny powiedział, że nauczyciele wykorzystują to, co uczeń kocha robić, jeżeli np. uczniowie kochają brać udział w konkursach to nauczyciele tworzą im możliwość i warunki do wzięcia w nich udziału. Zdaniem rodziców są tacy nauczyciele, którzy doceniają to, że uczeń dostał dobrą ocenę, chwałą głośno przed klasą, są i tacy, którzy w takich sytuacjach

mówią do uczniów, którym gorzej szło, że ściągali. Nauczyciele, biorący udział w badaniu ankietowym charakteryzowali swoich uczniów, jako takich, którzy:

- w większości są zdyscyplinowani (tak opowiedziało 57 spośród 58 ankietowanych nauczycieli),
- są zaangażowani, aktywni (57 spośród 58),
- przejawiają własną inicjatywę (55 spośród 58),
- mają chęć do nauki (55 spośród 58),
- uzyskują lepsze wyniki (54 spośród 58).

W szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się, o czym zapewniali dyrektor i nauczyciele. Zdaniem dyrektora, jako przykłady wniosków z analizy osiągnięć uczniów, które zostały wykorzystane w praktyce podać można następujące:

- prowadzenie diagnozy wiedzy i umiejętności uczniów „na wejściu”,
- systematyczne badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów z wykorzystaniem form egzaminacyjnych i arkuszy egzaminacyjnych,
- przeprowadzenie próbnych egzaminów maturalnych i egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- wprowadzenie dodatkowych godzin języka angielskiego w klasach IV i matematyki w klasach III i IV,
- zorganizowanie udziału w konkursach organizowanych przez firmy branżowe np. SATEL,
- zmobilizowanie młodzieży do udziału w konkursach przedmiotowych i olimpiadach oraz do udziału w zawodach sportowych,
- pedagogizacja rodziców.

Nauczyciele dodali ponadto, że przykładem wdrożenia w szkole wniosków z analizy osiągnięć uczących się mogą być już podjęte działania:

- wprowadzenie dodatkowych konsultacji dla uczniów potrzebujących wsparcia w uzupełnianiu wiadomości z poszczególnych przedmiotów,
- wyłanianie w przeglądzie szkolnym reprezentantów do udziału w różnego typu konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych,
- występowanie z wnioskami o przyznanie stypendiów Prezesa Rady Ministrów, Ministra Edukacji Narodowej, Prezydenta Miasta Gdańska,
- typowanie do stypendium z Fundacji Rozwoju Zespołu Szkół Łączności.

Wdrażanie wniosków po dokonanej analizie osiągnięć uczniów przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia, co zdecydowanie potwierdza dyrektor szkoły w ankiecie kierowanej do niego oraz na co wskazuje analiza dokumentacji szkolnej. Zdaniem dyrektora na wzrost efektów kształcenia wpływ miały następujące wdrożone wnioski:

- urozmaicanie form i metod prowadzenia lekcji (odejście od formy wykładu i łączenie aktywizujących technik nauczania),
- dostosowanie formy prowadzenia lekcji do możliwości i zainteresowań uczniów oraz podstawy programowej i wymagań egzaminacyjnych,
- kładzenie nacisku na jakość informacji zwrotnej przekazywanej uczniom,
- praca nad budowaniem relacji nauczyciel-uczeń, wzmocnieniem więzi nauczyciel - uczeń, by wykształcić płaszczyznę zaufania i współpracy,
- aktywna praca zespołów nauczycielskich w zakresie motywacji uczniów do nauki, np. motywowanie uczniów poprzez uświadomienie wymiernych korzyści płynących z pozytywnych ocen, zdania egzaminu maturalnego i zawodowego i pozycji na rynku pracy w całej Unii Europejskiej,
- podniesienie jakości kształcenia zawodowego w celu zwiększenia zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Analiza dokumentacji szkolnej wykazała, że średnie wyniki matury Technikum nr 4 w Gdańsku w latach 2009-2011 lokowały się na poziomie od wyników niskich do wyników wysokich w znormalizowanej skali staninowej. I tak, odpowiednio z poszczególnych przedmiotów wynosiły:

Język polski - rok 2009 - część ustna - 50,2% - 5 stanin, część pisemna - 50,7% - 5 stanin; - rok 2010 - część ustna - 45,4% - 4 stanin, część pisemna - 55,1% - 5 stanin; - rok 2011 - część ustna - 49,8% - 5 stanin, część pisemna - 52,3% - 5 stanin. Matematyka - rok 2009 - 39,4% - 4 stanin; - rok 2010 - 57,1% - 4 stanin; - rok 2011 - 48,5% - 5 stanin.

Język angielski - rok 2009 - część ustna - 63,0% - 5 stanin, część pisemna - 63,6% - 5 stanin; - rok 2010 - część ustna - 64,1% - 5 stanin, część pisemna - 66,0% - 5 stanin; - rok 2011 - część ustna - 64,3% - 4 stanin, część pisemna - 74,7% - 5 stanin. Język niemiecki - rok 2009 - część ustna - 37,5% - 3 stanin, część pisemna - 42,6% - 4 stanin; - rok 2010 - część ustna - 36,3% - 3 stanin, część pisemna - 51,8% - 4 stanin; - rok 2011 - część ustna - 40,0% - 4 stanin, część pisemna - 36,0% - 3 stanin. Biologia - rok 2009 - 52% - 4 stanin, rok 2011 - 39% - 4 stanin. Chemia - rok 2009 - 38% - 3 stanin, rok 2011 - 27% - 4 stanin.

Fizyka - rok 2009 - 24% - 2 stanin, rok 2011 - 26% - 4 stanin.

Geografia - rok 2009 - 54% - 5 stanin, 2011 - 40% - 5 stanin.

Historia - rok 2009 - 42% - 3 stanin, 2011 - 58 % - 6 stanin.

Analiza powyższych wyników nie pokazuje wyraźnej tendencji rosnącej lub malejącej, widoczna jest raczej zmienność wyników w kolejnych latach i są to wyniki w skali staninowej od 3 do 6 stanina. Edukacyjna Wartość Dodana wyliczona dla Technikum nr 4 w Gdańsku za lata 2010 - 2011 w części przedmioty humanistyczne (podstawowy i rozszerzony język polski, historia i WOS), części przedmioty matematyczno-przyrodnicze (matematyka, biologia, chemia, fizyka, geografia, informatyka) i w części matematyka - jest powyżej EWD krajowego i wojewódzkiego, co lokuje szkołę w grupie szkół o wysokiej efektywności nauczania i stosunkowo wysokich wynikach egzaminu maturalnego. Technikum nr 4 jest identyfikowane, jako szkoła sukcesu. W rankingu "Perspektyw" zajmuje 2 miejsce wśród szkół technicznych województwa pomorskiego.

Powyższe dowody świadczą o spełnianiu wymagania na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Z badań przeprowadzonych w trakcie ewaluacji zewnętrznej w Technikum Łączności wynika, że uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w szkole i korzystają z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Uczniowie samodzielnie podejmują różnorodne aktywności, które przyczyniają się do ich osobistego rozwoju, promują ich szkołę na zewnątrz. Dyrekcja szkoły i nauczyciele pozytywnie postrzegają działania zainicjowane przez uczniów i tworzą warunki do ich realizacji.

Opinia wyrażona przez nauczycieli, rodziców, uczniów oraz wyniki obserwacji zajęć wskazują na to, że **uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę**. Nauczyciele oceniają zaangażowanie uczniów podczas zajęć lekcyjnych najczęściej w przedziale 6 - 7 w skali ośmiostopniowej (przedział na skali oznaczony 6 wybrało 18 osób, 7 - 25, 8 - 12). W celu zwiększenia aktywności uczniów nauczyciele podejmują różne działania np.:

- zachęcają do udziału w konkursach organizowanych przez firmy zewnętrzne, sukces odniesiony w nich skutkuje uzyskaniem dodatkowych uprawnień np. certyfikowanego instalatora sieci,
- podkreślają korzyści wynikające z udziału w konkursach,
- zapoznają z WSO i konsekwentnie go przestrzegają,
- organizują dodatkowe zajęcia, które nie tylko rozwijają zainteresowania ale dają także szansę na aktywność,
- modyfikują zapisy WSO w kierunku eksponowania i wyższego punktowania aktywnej postawy uczniowskiej,
- zachęcają do wykorzystywania nowoczesnych technologii poprzez udział w projektach np. "Szkoła Sukcesu" - rozwój przedsiębiorczości i języka angielskiego,
- uatrakcyjniamy zajęcia np. z w-f poprzez systematyczne unowocześnianie bazy sportowej.

Zdaniem nauczycieli muszą oni obserwować wszystkich uczniów, aby zauważyć ich indywidualność i dać szansę na rozwój określonego rodzaju aktywności. Według nich uczniowie angażują się w następujący sposób podczas zajęć:

- realizują praktyczne zadania z zakresu zbliżonego do egzaminu zawodowego, a często nawet wykraczającego ponad wymagania,
- aktywnie pracują ze sprzętem pomiarowym,
- rozwijają bazę zadań, wykorzystując sugestie dotyczące zagadnień wprowadzanych na zajęciach,
- rozwiązują testy zewnętrzne, podczas których jednocześnie sprawdzają wiadomości oraz próbują uzyskać certyfikaty takich firm jak Microsoft i Cisco,
- wykonują pomoce naukowe: bryły archimedesowskie, plansze, wykresy, przygotowują materiały z wykorzystaniem pomocy multimedialnych,
- przygotowują samodzielnie projekty, które mimo, że są na różnym stopniu zaawansowania, są ich własne i stanowią dla uczniów początek działania, które może znaleźć odbicie w portfolio,
- przygotowują własne lekcje,
- biorą udział w konkursach przedmiotowych,
- z ogromnym zaangażowaniem pracują indywidualnie lub w grupach metodą projektów, np. system sterowania światłami na skrzyżowaniu,
- nakręcają filmy poglądowe,

- są aktywni na lekcjach (zgłaszają się, udzielają odpowiedzi, dyskutują, przygotowują prezentacje multimedialne, referaty),
- zgłaszają się do zadań dodatkowych "dla chętnych",
- uczniowie starają się zdobyć ocenę celującą, czyli uzyskać wynik 100%, sumiennie wykonują polecenia nauczyciela, rozwiązania zadań zawsze zapisują w zeszytach, przygotowują referaty na trudniejsze tematy i zagadnienia,
- proponują lektury, po które chętnie by sięgnęli prowadzą rozmowy o przeczytanych przez nich książkach i na tematy związane z szeroko pojętą kulturą (film, telewizja, muzyka),
- we własnym zakresie (poza zajęciami) realizują projekty elektroniczne, które przedstawiają na zajęciach,
- zgłaszają własne pomysły dotyczące modyfikacji tematyki zajęć,
- jeśli wymaga tego sytuacja współpracują z pedagogiem szkolnym, zarówno ci uczniowie bardzo zdolni, jak i ci, którzy mają niską motywację do nauki, sami zgłaszają się po pomoc, kiedy mają problemy.

W opinii większości rodziców uczniowie chętnie angażują się w zajęcia szkolne (tak wypowiedziało się 192 rodziców spośród 276). W opinii znacznej części uczniów klas III duża część zajęć lub wszystkie bardzo angażują uczniów (64 spośród 158), najczęściej ankietowani uczniowie klas III odpowiadali, że niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko (89 spośród 158). Podobnie przedstawia się opinia uczniów klas IV: duża część zajęć, wszystkie lub niemal wszystkie bardzo angażują uczniów (84 spośród 173), analogicznie jak w klasach III czwartoklasiści twierdzili najczęściej, że niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko (81 spośród 173).

Obserwacja zajęć (6 obserwacji) wskazuje na to, że uczestniczy w nich większość uczniów lub cała klasa. Zaangażowanie w lekcje i ich aktywność we wszystkich obserwowanych przypadkach miała związek z działaniami podejmowanymi przez nauczyciela. Należały do nich głównie:

- nagradzanie poprawnych odpowiedzi pochwałą ustną, oceną bardzo dobrą, propozycją zadania na ocenę celującą,
- uświadamianie praktycznej strony znajomości języków obcych, wprowadzenie elementów rywalizacji między uczniami, scenki odgrywane przez uczniów,
- zadawanie pytań dodatkowych,
- motywowanie "przygotowuje was do późniejszej pracy jako projektantów lub planistów",
- zachęcanie do pracy indywidualnej i prezentowania jej wyników,
- odnoszenie się do przykładów z życia codziennego,
- wykorzystanie prezentacji multimedialnej jako ilustracji zajęć.

Według nauczycieli, rodziców i uczniów, **uczniowie Technikum nr 4 oni zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę.**

Większość nauczycieli ocenia zaangażowanie uczniów najczęściej w przedziale 6 - 7 w skali ośmiostopniowej (przedział oznaczony jako 5 wskazało 9 osób, 6 - 16 osób, 7 - 21, 8 -10). Nauczyciele poinformowali, że zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne wyraża się poprzez udział uczniów w:

1. kołach zainteresowań:

- przygotowujących do międzynarodowej certyfikacji ze znajomości systemów operacyjnych, piszą programy własne np. gry komputerowe, które zgłoszą do akademickiego, międzynarodowego konkursu przeprowadzanego na całym świecie przez firmę Microsoft,
- z robotyki , w ramach IT Essentials Cisco Academy, uczniowie zajęli w tym roku szkolnym I i II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie w Tychach,
- telewizyjnym,
- krótkofalarskim,
- teatralnym,
- muzycznym,
- treningach i zajęciach sportowych;

2. zajęciach dodatkowych - dotyczy to również uczniów ambitnych, którym zależy na stałym podnoszeniu swoich umiejętności ze względu na zainteresowania lub cel jakim są przyszłe studia czy praca zawodowa,

3. zajęciach przygotowujących do udziału w olimpiadach przedmiotowych: Olimpiada Wiedzy Technicznej, EUROELEKTRA;

4. zajęciach wyrównawczych;

5. projektach edukacyjnych i programach:

- Matematyka – reaktywacja,
- Zdolni dla Pomorza,
- Szkoła Nowych Technologii,
- Szkoła Sukcesu,
- Life Skills,
- W dorosłe życie bez długów,

- Socrates Comenius,
 - Dziadkowie i Wnuki,
 - Akademia CISCO,
 - zajęcia sportowo - profilaktyczne w projekcie Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień;
6. Samorządzie Uczniowskim, w ramach którego uczniowie pracują w Szkolnym Kole Caritas, w Areopagu Młodych;

7. zajęciach pozalekcyjnych na uczelniach wyższych Trójmiasta: Politechnice Gdańskiej, Uniwersytecie Gdańskim, Polsko - Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych, Akademii Morskiej.

Nieco ponad połowa uczniów klas IV uważa, że sporo lub niemal wszystkie zajęcia pozalekcyjne są interesujące i wciągające (89 spośród 173), podobną opinię o zajęciach pozalekcyjnych wyraża mniej niż połowa uczniów klas III (69 spośród 153). Z informacji uzyskanych od rodziców wynika, że mimo bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych (129 spośród 276) odpowiedziało, że ich dzieci w nich nie uczestniczą. W zdecydowanej większości jest to spowodowane zamieszkaniem dużej części uczniów w miejscowościach poza Gdańskiem i związanymi z tym problemami komunikacyjnymi. W opinii zdecydowanej większości rodziców tych uczniów, którzy na zajęcia pozalekcyjne uczęszczają, ich dzieci uczestniczą w tych zajęciach bardzo chętnie.

W zgodnej opinii dyrektora, uczniów, nauczycieli, partnerów i rodziców **uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły**. Zdaniem dyrektora uczniowie zgłaszają w szkole propozycje działań na rzecz rozwoju własnego i szkoły, wśród których za najważniejsze uznać należy:

- udział w ogólnopolskim konkursie robotyki Robo Lions Area,
- zorganizowanie klubu krótkofalarskiego,
- działanie telewizji szkolnej - Lip Dub, która jest przygotowaniem do reżyserii i inżynierii dźwięku,
- założenie muzeum techniki,
- projektowanie i programowanie gier komputerowych,
- pozyskiwanie funduszy na rzecz Samorządu Uczniowskiego (zbiórka surowców wtórnych), wykorzystywanych np. na zakup słodyczy na „Mikołajki”, udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy,
- porządkowanie pomieszczeń, malowanie i wystrój sal,
- powstanie zespołu muzycznego, który występuje np. przed rodzicami w czasie uroczystości szkolnych.

104 spośród 153 ankietowanych uczniów klas III potwierdza, że mają oni wpływ na to, co się dzieje w szkole. Ich zdaniem dotyczy to głównie organizacji zajęć, zakresu omawianego materiału, ustalania terminów prac klasowych, organizowania zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami ucznia, wycieczek. Uczniowie uważają, że od nich zależy w pewnym stopniu, lecz nie całkowicie atmosfera na lekcji. Wiele, ich zdaniem, zależy od nauczyciela i jego podejścia. Uczniowie wyrazili opinię, że można ustalić wszystko ale nie ze wszystkimi nauczycielami. Niespełna połowa uczniów klas IV uważa, że ma wpływ na to, co dzieje się w szkole (86 spośród 173). Dotyczy to stosunku nauczycieli do uczniów oraz podobnie jak w przypadku klas III organizacji zajęć i zakresu omawianego materiału. Ponadto uczniowie zwrócili uwagę, że mają wpływ na ustalanie terminów egzaminów, poprawek, zadań długoterminowych.

Jeden z uczniów klasy IV wyraził opinię, że uczniowie nie mają wpływu na prowadzenie lekcji, nauczyciele nie przywiązują uwagi do tego czy uczniowie się czegoś nauczyli, tylko czy program został „zrealizowany”. Uczniowie biorący udział w wywiadzie wskazali na to, że szkoła stwarza im możliwość wpływania na to, w jaki sposób rozwijają się, daje możliwość poszerzania swoich zainteresowań, uczą się jak skutecznie dążyć do celu, zdobywać doświadczenia, poszerzać horyzonty, podnosić i poznawać swoje możliwości. Jako przykład sprzed kilku dni podali odbywający się w czasie ferii FESTIWAL ESPERANTO. Impreza ta dała możliwość rozwijania zainteresowań poprzez prace nad nagłośnieniem imprezy, zachęciła do nauki esperanto. W szkole jest możliwość rozwoju zainteresowań związanych z fotografią i uczestniczeniem w zajęciach dotyczących budowy zminiaturyzowanego sprzętu fotograficznego. Funkcjonuje szkolne koło teatralne, które uczestniczy w przeglądzie małych form teatralnych przedstawianych w języku niemieckim organizowanym w Teatrze MINIATURA. Ciekawą formą własnego rozwoju jest szkolna telewizja, która zajmuje się nagrywaniem imprez szkolnych.

Uczniowie biorą udział w pokazach prowadzonych przez specjalistów np. w zakresie budowy robotów na zajęciach z robotyki, w wykładach z elektrotechniki na Politechnice Gdańskiej. Uczniowie dzielą się pomysłami, na to, co mogliby zrobić dla rozwoju swojego i szkoły. Poinformowali, że w tym zakresie obowiązuje procedura: na początek pomysły i inicjatywy zbiera Samorząd Uczniowski, potem opiekun samorządu lub opiekun danego przedmiotu szacuje czy jest ona możliwa (czy jest sala, finanse i inne), następnie inicjatywa jest przedstawiana dyrekcji szkoły. Jako przykład uczniowie podali zgłoszenie dnia niemundurowego. Efektem tych działań jest decyzja, że w dniu wiosny uczniowie przychodzą do szkoły bez mundurów. Inny przykład to inicjatywa organizowania Mikołajek - w tym dniu cała szkoła jest obdarowywana cukierkami. Partnerzy szkoły podkreślili, że uczniowie bardzo chętnie przychodzą na Politechnikę Gdańską, aby obserwować ćwiczenia, w trakcie Dni Otwartych Politechniki Gdańskiej, licznie biorą udział w Bałtyckim Festiwalu Nauki, bardzo chętnie włączają się w konkursy wiedzy technicznej zarówno o zasięgu ogólnopolskim jak i międzynarodowym, robią to tym chętniej, że niekiedy odnoszą w nich sukcesy, chętnie zdobywają informacje na temat firm, które stosują

najnowocześniejsze technologie, aby w przyszłości stały się ich ewentualnym miejscem pracy. Rodzice dodali, że z inicjatywy uczniów reprezentacja szkoły bierze w ostatnich latach udział w Gdańskiej Paradzie Niepodległości.

Nauczyciele uważają, że uczniowie podejmują działania wpływające na rozwój szkoły, wśród których należy wskazać następujące:

- promocja szkoły - akcje charytatywne np. prowadzenie dla seniorów kursów obsługi komputera, dni otwarte szkoły, aktywny udział w obchodach 60-lecia szkoły,
- udział w programach i projektach- „Zdolni z Pomorza”, „Matematyka- reaktywacja”, wymiany młodzieży np. z Francją, „Matematyka innego wymiaru”, „W dorosłe życie bez długów”, „Miniatury gdańskie”,
- konkursy - udział w olimpiadach i zewnętrznych konkursach przedmiotowych, w tym projektach i konkursach międzynarodowych, np. Eurolektra, Olimpiada Wiedzy Technicznej, Konkurs Robo Lions, Satela, olimpiady językowe, Internet w praktyce, Dianet Master, Zawody LOK o Puchar Prezydenta Gdyni, RoboTown, Konkurs Piosenki Obcojęzycznej,
- praca w samorządzie uczniowskim, wybór parlamentarzystów do Młodzieżowej Rady Miasta Gdańska.

Nauczyciele podkreślili, że działania te podnoszą automatycznie poziom kształcenia, bowiem wymuszają organizowanie zajęć pozalekcyjnych, dodatkowo podnoszących wiedzę uczniów a tym samym ich kwalifikacje zawodowe.

Informacje uzyskane od dyrektora, uczniów i nauczycieli oraz wyniki obserwacji placówki potwierdzają, że **szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się**. Inicjatywy uczniów wykorzystywane są przy planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych np.:

1. w zakresie wychowania i profilaktyki:

- organizacja zajęć pozalekcyjnych (zespół muzyczny, klub krótkofalarski, telewizja szkolna, programowanie gier komputerowych),
- organizacja konkursów i imprez - ogólnopolski konkurs robotyki Robo Lions Area, spektakl „Opowieść wigilijna”, Konkurs Wiedzy o Patronie Szkoły działania promocyjne szkoły – Lip Dub,
- organizacja zajęć profilaktycznych (np. warsztaty z komunikacji interpersonalnej w klasie 3e);

2. wnioskowanie o zmiany w regulaminie szkolnym – „Szczęśliwy numer”, zmiany dotyczące stroju regulaminowego;

3. rozwój wolontariatu – roczny udział uczniów w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, powołanie Szkolnego Koła Caritas, nawiązanie współpracy ze schroniskiem dla zwierząt;

4. organizacja wyjść klasowych i wycieczek (np. klasa 2a do Zakopanego, 2d do Będmina, wyjścia do Parku Linowego w Kolibkach, na lodowisko, do kina na filmy „1920. Bitwa Warszawska”, „W ciemności”, do Instytutu Elektrotechniki, na Gdańskie Dni Elektryki);

5. Zmiany w strukturze Samorządu Szkolnego i przygotowywanie Komisji Medycynej.

Nauczyciele dodali, że inicjatywą uczniów było:

- zorganizowanie w ramach Dni Otwartych Szkoły prezentacji i pokazów technologii (w zawodach, w których się kształca),
- zainicjowanie Dnia Przedsiębiorczości „Dorosłe życie bez długów”;
- udział w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku w zajęciach poświęconych zwiększeniu efektywności swojego rozwoju i uczenia się (warsztaty autoprezentacji i klucz do sukcesu).

Uczniowie przyznali, że ich pomysł wprowadzenia gier strategicznych został odrzucony, gdyż zawierały one elementy agresji i przemocy.

Obserwacja placówki potwierdza aktywny udział młodzieży w działaniach, które rozwijają i pogłębiają jej wielokierunkowe zainteresowania. Wspomnieć należy o plakatach zachęcających do zbierania zakrętek plastikowych na wózek dla niepełnosprawnego chłopca oraz promujących działalność Filmowego Koła Zainteresowań. Wyekspozowane zostały również podziękowania od Prezydenta Miasta Gdańska za udział w Paradzie Niepodległości w dniu 11 listopada 2011, od Fundacji Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” za okazaną pomoc i zaangażowanie podczas wielkanocnej akcji „Pisanka dla Tomka” 2011, dla uczniów kl. II c za aktywny udział w konkursie „Gdańskie Miniatury” 2010/2011, za udział w projekcie „Dziadkowie i Wnuki - Międzypokoleniowe warsztaty dla Seniorów”, certyfikat Radnego w związku z uzyskaniem przez 2 osoby w roku 2011 mandatu radnego Młodzieżowej Rady Miasta Gdańska, jeden z nich został jej przewodniczącym.

Powyższe dowody świadczą, że wymaganie jest spełnione na bardzo wysokim poziomie.

Poziom spełnienia wymagania: A

Ewaluacja zewnętrzna przeprowadzona w Technikum nr 4 w Gdańsku wskazuje na to, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie i są świadomi tego, jakie zachowania są w tej szkole aprobowane. Zachowania uczniów są diagnozowane i analizowane w oparciu o ich wyniki organizowane są działania wychowawcze, które mają za zadanie wzmocnienie pożądanego zachowań. Uczniowie inicjują wiele działań, w tym wychowawczych, które są wykorzystywane podczas modyfikowania działań wychowawczych szkoły.

W zgodnej opinii partnerów Technikum nr 4, rodziców, uczniów, pracowników niepedagogicznych oraz w oparciu o wyniki obserwacji zajęć **uczniowie czują się w szkole bezpiecznie**. Zdaniem partnerów system monitoringu wizyjnego, który od kilku lat jest zamontowany znacząco wpływa na poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów. Partnerzy szkoły stwierdzili, że podczas swojej obecności w Technikum nr 4 w Gdańsku nigdy nie słyszeli, żeby coś działo się takiego, co wskazywałoby na to, że bezpieczeństwo uczniów zostało zagrożone. Uczniowie są dopilnowani w trakcie przerw, portiernia, która jest obok drzwi wejściowych gwarantuje, że osoby postronne nie mogą wejść do budynku. Nie dostrzeżono także, aby zachowania uczniów były niekontrolowane. Sprzyjają temu spotkania ze Strażą Miejską i Policją. Uczniowie są przestrzegani przed dilerami narkotyków, odbywają się spotkania z uczniami, na których są oni informowani o konsekwencjach zażywania wszelkich używek. Również rodzice są w tym zakresie szkoleni i informowani o zagrożeniach związanych z zażywaniem narkotyków przez młodzież. Partnerzy podkreślili, że szkoła zapewnia swoim absolwentom bezpieczeństwo związane ze znalezieniem pracy. Uczniowie, którzy ukończyli Technikum Łączności otrzymali wykształcenie, które czyni ich elitą na rynku pracy.

Badani uczniowie klas III i IV w zdecydowanej większości potwierdzili informacje o poczuciu bezpieczeństwa, które zapewnia im szkoła. Rodzice przyznali, że nie słyszeli od swoich dzieci o zagrożeniach występujących w szkole. Podkreślili, że jest to zasługa monitoringu wizyjnego, który jest na terenie całego budynku, organizowanych w szkole prelekcji z udziałem Straży Miejskiej i Policji n/t bezpieczeństwa. Zdaniem rodziców takie pogadanki są bardzo potrzebne młodzieży w obecnych czasach. Pracownicy niepedagogiczni dodali, że szkoła jest umundurowana więc łatwo wyłapać tych, którzy są obcy. Ważne ich zdaniem jest to, że nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni szkoleni są w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. W opinii pracowników niepedagogicznych w szkole nie ma miejsc szczególnie niebezpiecznych. Jeżeli coś zaczyna się dziać między uczniami od razu jest interwencja kogoś z obsługi, jeżeli coś się dzieje to raczej ma to charakter żartu. Być może są jakieś konflikty poważne między uczniami, ale w szkole tego nie widać. Bezpieczeństwu uczniów sprzyja również to, że w okolicach szkoły pojawiają się patrole szkolne - radiowóz policyjny, czy samochód straży miejskiej, to powstrzymuje ewentualną agresję uczniów. Szczególnie często patrole te pojawiają się na początku roku szkolnego. Uczniowie klas pierwszych uświadamiają sobie wówczas, że w szkole nie ma miejsca na chuligaństwo. Zdaniem personelu niepedagogicznego młodzież w tej szkole jest bardzo dobra, nie ma z nią większych problemów, z zewnątrz słyszy się uwagi, że jest to szkoła bezpieczna. Rodzice, którzy chcą poznać szkołę i przychodzą ze swoimi dziećmi obejrzeć budynek pozytywnie wypowiadają się n/t warunków stworzonych w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom. Z obserwacji zajęć wynika, że organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Uczniowie pracują indywidualnie lub w grupach. Nauczyciele przechodząc do nowych zagadnień lub do zagadnień trudniejszych odwołują się do wiedzy uczniów, którą ci wcześniej już poznali, powtarzają, przypominają i utrwalają z uczniami te zagadnienia, które nie są jeszcze przez uczniów do końca zgłębione, podkreślają, o czym uczniowie muszą pamiętać, aby w przyszłości nie popełniać błędów, dbają o to, aby wszyscy uczniowie wzięli udział w lekcji. Podczas obserwacji zajęć zwraca uwagę wykorzystywanie licznych pomocy dydaktycznych, sprzętu do demonstracji doświadczeń - (statywy, równie pochyłe, ciężarki, miarki, materiały sprężyste, obciążniki, linki itp). Przed przystąpieniem do doświadczeń grupy otrzymują instrukcje, według których mają przeprowadzić doświadczenia. Lekcje prowadzone były w sprawnym tempie, uczniowie znają zasady pracy przy tablicy interaktywnej - posługują się programem GeoGebra.

Według partnerów szkoły, uczniów i z obserwacji budynku szkolnego wynika, że **uczniowie znają obowiązujące w szkole normy**. Zdaniem partnerów uczniowie sprawiają wrażenie zdyscyplinowanych, „wiedzących po co do tej szkoły przyszli”. W trakcie wizyt w szkole partnerzy nie byli nigdy świadkami awantur czy zatargów między uczniami. Partnerzy zwrócili uwagę, że uczniowie noszą mundury i to ich mocno dyscyplinuje, pociąga za sobą pewien styl i sposób zachowania. Jeden z partnerów szkoły podkreślił, że w trakcie zajęć organizowanych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjów na Politechnice Gdańskiej miał okazję porównać zachowania

różnych grup. „Na ich tle zachowanie uczniów Technikum Łączności wygląda dobrze a nawet bardzo dobrze”. Inni partnerzy przychyliili się do tej opinii. Ich zdaniem szkoły takie jak Technikum Łączności należy wspierać i robić wszystko, aby rozwijały się jak najbardziej.

Uczniowie klas IV uważają, że zasady właściwego zachowania się w szkole są dla nich jasne (nawet jeśli nie zawsze ich przestrzegają) – tak twierdzi 158 spośród 173 ankietowanych. Podobna jest opinia uczniów klas III (143 spośród 153).

Z wywiadu z uczniami na temat zasad i norm obowiązujących w szkole wynika, że stosują się do zasady, która nakłada na nich obowiązek noszenia mundurów. Przedstawiciele uczniów zwrócili uwagę na to, że w szkole nie ma przemocy. Na pierwszej lekcji wychowawczej przekazywany jest uczniom Regulamin zachowania, który zawiera zapis o niestosowaniu przemocy w szkole. Ponadto znajdują się w nim zasady dotyczące wzajemnego poszanowania, nie używania wulgaryzmów, informacje o: prawie do nauki, do sprawiedliwego oceniania. Uczniowie wskazywali na prawo do poprawy prac klasowych, podkreślili także, że mają również obowiązki: nauki i systematycznego przychodzenia do szkoły, usprawiedliwiania nieobecności, nie można w szkole palić, ani używać innych używek. Z obserwacji szkoły wynika, że uczniowie podczas przerw zachowują się spokojnie i zgodnie z przyjętymi zasadami zachowania w szkole.

Z informacji uzyskanych od dyrektora, rodziców oraz z analizy dokumentów szkolnych wynika, że **w szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń**. Dyrektor poinformował, że w II półroczu w roku szkolnym 2010/2011 przeprowadzona została w szkole wśród uczniów i rodziców ankieta "Relacje interpersonalne". Z jej analizy wynika, że do negatywnych i niechcianych zachowań uczniów na terenie szkoły należą:

- lekceważenie swoich obowiązków i brak odpowiedzialności,
- używanie wulgaryzmów, a także brak (u niektórych uczniów) świadomości, że używane słowa są niecenzuralne,
- zachowania agresywne,
- używanie podczas lekcji telefonów,
- śmiecenie,
- szykanowanie kolegów,
- nieregulaminowy strój.

W szkole prowadzona jest diagnoza zagrożeń. Dokonuje się jej w oparciu o wyniki rozmów wychowawców, nauczycieli, pedagoga i dyrektora z uczniami i rodzicami, obserwacji prowadzonych przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga, pracowników niepedagogicznych, obserwacji dokonywanych przez nauczycieli podczas zajęć i wyjść poza teren szkoły oraz podczas dłuższych wycieczek, badanie sytuacji pozaszkolnej ucznia, jego sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i materialnej (poprzez rozmowy, kontakt z rodzicami, w tym roku także informacje w formie pisemnej), analizę uwag w dziennikach szkolnych, wykorzystanie zapisów monitoringu wizyjnego, wykorzystywanie informacji otrzymanych z instytucji zewnętrznych (opinia PPP, orzeczenie, dokumenty i pisma z sądu, policji), analizę ocen ze sprawowania, wyniki ankiet przeprowadzanych wśród uczniów i rodziców, wyniki monitorowania frekwencji .

Według informacji uzyskanych od rodziców pozytywne zachowania dziecka są dostrzegane przez nauczycieli (wskazuje na ten fakt 219 spośród 276 ankietowanych rodziców).

Z analizy dokumentów wynika, że w roku 2010/2011 przeprowadzona została ewaluacja wewnętrzna w obszarze „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły”. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że w szkole respektowane są przez uczniów normy społeczne. Uczniowie w trakcie przerw najczęściej przebywają na korytarzu, w bibliotece szkolnej/centrum multimedialnym. Nie mogą opuszczać terenu szkoły w czasie zajęć lekcyjnych. Czują się w szkole bezpiecznie i wiedzą, jakiego postępowania się od nich oczekuje. W Zespole Szkół Łączności diagnozuje się zachowania uczniów i podejmuje działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Zachowania uczniów wskazują na znajomość norm i zasad, które obowiązują w szkole - używają form grzecznościowych, nie stosują wulgaryzmów, traktują z szacunkiem pracowników szkoły i samych siebie. Na ogół są koleżeńscy i otwarci, często służą pomocą, zwłaszcza młodszym kolegom. Chętnie biorą udział w uroczystościach szkolnych, a także godnie reprezentują szkołę na zewnątrz. Znają zasady właściwego zachowania, które są dla nich jasne i zrozumiałe. Na poczucie bezpieczeństwa w szkole wpływ ma także brak zagrożeń ze strony używek czy agresji, nie istnieje „fala”. Wpływ na to ma m.in. fakt, że w szkole diagnozuje się zachowania uczniów i zagrożenia. Prowadzone są obserwacje na lekcjach i przerwach w czasie dyżurów nauczycieli. Analizuje się trudne sytuacje, ustala winnych zajęć za pomocą monitoringu wizyjnego, prowadzi indywidualne rozmowy z uczniami wyjaśniające ich postępowanie. Informacje o zachowaniu uczniów pozyskiwane są również od pracowników administracji i obsługi oraz osób z najbliższego środowiska. Wobec zdiagnozowanych zagrożeń podejmowane są następujące działania: spotkania ucznia z pedagogiem, dyrektorem ds. wychowawczych, dyrektorem naczelnym, policją. Prowadzone są także zajęcia socjoterapeutyczne, warsztaty psychologiczne oraz indywidualne rozmowy ucznia z pedagogiem szkolnym, rozmowy trójstronne: rodzic – uczeń - wychowawca, kierowanie spraw do sądu rodzinnego. Nauczyciele ustalają sposoby postępowania wobec uczniów

sprawiających kłopoty. Odbywają się regularne dyżury nauczycieli na przerwach we wszystkich miejscach, gdzie przebywają uczniowie, prowadzone są pogadanki na godzinach wychowawczych. W celu wzmocnienia pożądanych zachowań młodzieży podejmowane są działania statutowe (np. system nagród dla uczniów z wysoką frekwencją i najlepszą średnią w szkole). Na zakończenie roku szkolnego organizowana jest uroczystość, w czasie której udzielane są pochwały imienne na forum szkoły, wręczone nagrody za wzorowe zachowanie oraz nagrody rzeczowe i książkowe za postępy w nauce. W szkole Zespół ds. wychowawczych dokonuje oceny skuteczności działań, które są podejmowane dla zmniejszenia zagrożeń, poprzez prowadzenie długotrwałej obserwacji, konsultacje ich wyników i ewentualne wprowadzanie zmian. Działania Zespołu ds. wychowawczych są jasno sprecyzowane. Przewodniczący Zespołu dba o realizację planu pracy – analizę działań wychowawczych szkoły i wdrażanie wniosków z niej płynących w celu poprawy jakości pracy szkoły. Ewaluacji podlegają: Program Wychowawczy, Program Profilaktyki, Procedury postępowania w sytuacjach negatywnych zachowań i w sytuacjach zagrożeń. Przeprowadzone diagnozy nie zawsze przyczyniają się jednak do ujawnienia wszystkich problemów dotyczących respektowania norm społecznych z czego wynika, że powinny zostać wypracowane lepsze narzędzia badające problemy istniejące w szkole. Nauczyciele wychowawcy zazwyczaj indywidualnie przez dłuższy czas obserwują uczniów, wobec których podjęli działania wychowawcze i odpowiednio je modyfikują. Planując lekcje wychowawcze, nauczyciele uwzględniają zagadnienia z programu profilaktycznego i wychowawczego. Problemy poruszane na lekcjach wychowawczych są adekwatne do potrzeb uczniów i dotyczą m. in. uzależnień i nałogów, zdrowego stylu życia i świadomego korzystania ze środków masowego przekazu, kształtowania postaw tolerancji, kultury osobistej. W szkole systematycznie przeprowadzane są warsztaty psychologiczno-pedagogiczne, ale uczniowie zwracają uwagę na potrzebę wprowadzenia fachowych zajęć z zakresu komunikacji interpersonalnej, problemów emocjonalnych i efektywnego uczenia się.

Informacje uzyskane od dyrektora, rodziców oraz wyniki analizy dokumentów potwierdzają, że **w szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądanych zachowań**. Dyrektor szkoły poinformował, że w szkole podejmowane są następujące działania wzmocniające pożądane zachowania uczniów:

- rozmowy wychowawców, pedagoga i wicedyrektora ds. wychowawczych z uczniami sprawiającymi problemy i ich rodzicami,
- zajęcia o charakterze profilaktycznym (warsztaty „Narkotyki? Z nami nie wygrasz!”, „Trzeźwa jazda”),
- współpraca z Gdańskim Centrum Profilaktyki Uzależnień (realizacja przez nauczycieli WF programu profilaktycznego „Całoroczne zajęcia profilaktyczno-sportowe jako forma aktywnego spędzania czasu wolnego”, w latach ubiegłych realizowany był program „Sport jako alternatywa dla używek”),
- współpraca ze Strażą Miejską – patrole wokół szkoły, zajęcia profilaktyczne dla uczniów prowadzone regularnie w kolejnych latach szkolnych przez funkcjonariuszy Referatu Profilaktyki „Odpowiedzialność nieletnich” oraz „Narkotyki? Z nami nie wygrasz!”,
- współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną nr 3 w zakresie diagnozy, realizacji terapii pedagogicznej, warsztatów pedagogiczno-psychologicznych,
- warsztaty integracyjne i interwencyjne prowadzone przez pedagoga szkolnego lub pracowników PPP (warsztaty z komunikacji interpersonalnej w klasie 3e i motywacyjne w klasie 2f),
- w miarę potrzeb zatrudnianie psychologa (ze środków Rady Rodziców), w szkole jest tylko jeden etat pedagoga szkolnego na 31 klas szkoły młodzieżowej dziennej,
- współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorami sądowymi, występowanie z wnioskami o zbadanie sytuacji domowej ucznia,
- dążenie do poznania przez uczniów zasad obowiązujących w szkole (godziny wychowawcze, dostępność regulaminów na stronie szkoły, w czytelniku i w gablocie na korytarzu),
- stałe i regularne monitorowanie frekwencji (miesięczne sprawozdania wychowawców uwzględniające uczniów opuszczających zajęcia, ich sytuację związaną z ocenami i podjęte przez wychowawców działania,
- dyplomy, nagrody za wyniki w nauce oraz frekwencję dla uczniów i klas, nagrody w konkursach, wycieczki i dofinansowanie do wycieczek itp., wyróżnienia – Absolwent Roku),
- pomoc materialna dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej (działalność Szkolnej Komisji Pomocy Materialnej),
- zwiększanie więzi uczniów ze środowiskiem, szkołą (warsztaty integracyjne, zajęcia sportowo- rekreacyjne, lodowisko, park linowy w Kolibkach itp., wycieczki klasowe, imprezy różnego typu, np. wigilie klasowe, jubileusz szkoły, Dzień Patrona),
- wychowanie obywatelskie – rozwój samorządności, udział w uroczystościach o charakterze patriotycznym organizowanych przez miasto Gdańsk,
- zwiększanie oferty zajęć pozalekcyjnych i włączanie uczniów w działania różnego typu (zajęcia pozalekcyjne, programy edukacyjne, zajęcia sportowe),
- kierowanie uczniów na terapię pedagogiczną i psychologiczną w PPS nr 3 i innych placówkach (np. Ośrodek Terapii Dzieci i Młodzieży).

Z informacji uzyskanych od dyrektora szkoły wynika również, że wszyscy pracownicy szkoły mobilizowani są

do reagowania na wszelkie zachowania negatywne oraz do aktywnego dyżerowania. Nauczyciele podnoszą swoje kompetencje wychowawcze poprzez szkolenia (w tym roku szkolnym dla wychowawców odbyły się warsztaty na temat „Jak rozmawiać z uczniem, który eksperymentuje ze środkami odurzającymi”, „Lekcje z zagadnień komunikacji interpersonalnej”, „Lekcje wychowawcze na temat: jak sobie radzić z agresją”, których celem było przygotowanie merytoryczne wychowawców do prowadzenia zajęć z uczniami w powyższych tematach. Zespół Wychowawczy omawia problemy wychowawcze pojedynczych uczniów i zespołów klasowych, spotkania zespołu są otwarte, mogą w nich uczestniczyć nauczyciele, chcący przedyskutować sprawy problematyczne. Oprócz posiedzeń Rad Pedagogicznych odbywają się spotkania wychowawców klas z dyrektorem i spotkania nauczycieli uczących w danej klasie. W miarę potrzeb szkoła korzysta z pomocy instytucji zewnętrznych (Sąd Rodzinny, kuratorzy sądowi). Zmianie uległy zasady konstruowania planu pracy wychowawczej, wychowawca ma możliwość dostosowania tematyki zajęć do specyfiki i potrzeb zespołu klasowego przy jednoczesnym realizowaniu priorytetów przyjętych w programie wychowawczym. Podjęte zostały również działania skierowane do rodziców wśród, których należy wymienić m.in. badanie oczekiwań rodziców wobec szkoły, umożliwienie szybkiego kontaktu ze szkołą, wychowawcą, nauczycielami uczącymi poprzez dziennik elektroniczny, informacje na stronie – terminy konsultacji nauczycieli, współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną nr 3, Ośrodkiem Terapii Dzieci i Młodzieży, wspieranie rodziców przez rozmowę (tzw. rozmowy wspierające), podnoszenie świadomości i wiedzy rodziców poprzez organizowanie zajęć prowadzonych przez specjalistów (np. zajęcia dla rodziców na temat narkotyków i dopalaczy dnia 9 stycznia 2012 r., przekazywanie informacji i zachęcanie rodziców do udziału w „Szkołe rodziców” prowadzonej przez Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień, pomoc materialna dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej (działalność Szkolnej Komisji Pomocy Materialnej).

Analiza dokumentów potwierdza działania, o których informował dyrektor szkoły.

Z wywiadu z rodzicami wynika, że uczniowie są zdyscyplinowani, czują się dorośli, uważają, że emocjonalnie są już w dużym stopniu ukształtowani. Jeśli między uczniami zdarzają się jakieś konflikty to są one rozwiązywane przez wychowawców. Rodzice wyrazili przekonanie, że nie ma w tej szkole jakichś grup uczniów, które chciałyby stanowić swoje prawo. Ich zdaniem nie ma uczniów, którzy mogą czuć się prześladowani przez innych kolegów. Rodzice uważają, że duża zasługa jest w tym pedagoga, z którym rodzice współpracują skutecznie i efektywnie. Rodzice są zdania, że pożądane zachowania ich dzieci są chwalone przez nauczycieli. Pochwały dotyczą zaangażowania uczniów w działania podejmowane np. w kółku teatralnym. Pochwały mają charakter słowny ale również przekładają się na otrzymywanie dobrej oceny za tę aktywność. Słowa uznania przekazywane są nie tylko uczniom ale też rodzicom. W przypadku zaangażowania całej klasy w jakichś imprezach, akcjach to udział całej klasy jest chwalony. Rodzice z uznaniem podkreślili, że z inicjatywy Pana dyrektora powstała fundacja, na którą składają się dyrektor szkoły i nauczyciele. Fundacja opracowała system nagród, które są przyznawane uczniom np. za stu procentową frekwencję, za wyniki w nauce, za działalność na rzecz innych. Dla uczniów jest to ogromna motywacja do nauki. W ankiecie rodzice wyrazili opinie, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów (tak twierdzi 217 spośród 276 ankietowanych rodziców). Uważają także, że pozytywne zachowania ich dzieci są chwalone przez nauczycieli (207 spośród 276).

W zgodnej opinii dyrektora i nauczycieli **w szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań.** Służą temu obserwacje uczniów w trakcie zajęć i przerw, rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami o bieżącym monitorowaniu frekwencji, ocen i uwag. W szkole działa Zespół Wychowawczy, w ramach którego omawiana jest sytuacja wychowawcza w szkole oraz przypadki konkretnych klas i uczniów, ze swojej działalności zespół składa sprawozdanie podczas zebrania rady pedagogicznej. Dzieje się tak na koniec I i II półrocza. Ponadto dokonywana jest ewaluacja programu wychowawczego i programu profilaktyki, wśród uczniów i rodziców przeprowadzane są ankiety, których wyniki są przedstawiane i omawiane na zebraniu rady pedagogicznej, co stanowi punkt wyjścia do planowania kolejnych działań. Systematycznie monitorowana jest frekwencja i porównywana na przestrzeni kolejnych lat. Pedagog szkolny na zebraniu rady pedagogicznej przedstawia swoje działania i wnioski na temat sytuacji szkolnej. Informacje uzyskane od dyrektora potwierdzają nauczyciele.

W opinii dyrektora, nauczycieli oraz partnerów **działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane.** Dyrektor poinformował, że w szkole prowadzona jest analiza działań zmierzających do eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania pożądanych zachowań. W jej wyniku stwierdzono, że należy utrzymać takie działania jak:

- system nagród,
- realizację programów i projektów edukacyjnych i profilaktycznych, warsztatów integracyjnych,
- obowiązywanie stroju szkolnego.

Część działań w wyniku powyższej analizy uległa modyfikacji:

- zmiany w regulaminie nagród dotyczące wysokości średniej ocen w klasach elektronicznych i formuły nagród za frekwencję przyznawanych w trakcie roku szkolnego,
- zmiany w procedurze egzekwowania frekwencji,
- nasilenie działań służących profilaktyce narkomanii,

- nawiązanie współpracy z policją w kwestiach związanych z narkotykami,
- organizowanie dla nauczycieli szkoleń w innej formule – zajęcia przygotowujące do prowadzenia warsztatów z uczniami.

Nauczyciele dodali, że organizowany jest w szkole cykl spotkań dla rodziców dotyczący np. dopalaczy czy narkotyków, ustalane są priorytety wychowawcze dla klasy i szkoły lub wynikające z bieżącej analizy sytuacji rodzinnej uczniów.,

W opinii uczących się, dyrektora oraz nauczycieli **podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się**, dotyczą one m.in.:

- organizacji zajęć pozalekcyjnych (zespół muzyczny, klub krótkofalarski, telewizja szkolna, programowanie gier komputerowych),
- organizacji konkursów i imprez - ogólnopolski konkurs robotyki Robo Lions Area, spektakl „Opowieść wigilijna”, „otręsiny” uczniów klas I,
- działań promujących szkołę – Lip Dub,
- organizacji zajęć profilaktycznych (np. warsztaty z komunikacji interpersonalnej),
- uczniowie wnioskuje o zmiany w regulaminie szkolnym – „Szczęśliwy numer”, zmiany dotyczące stroju regulaminowego;

Nauczyciele dodali, że uczniowie zgłosili potrzebę modyfikacji działań wychowawczych o tematy dotyczące odpowiedzialności karnej za kradzież w Internecie. Informacje pozyskane od uczniów potwierdzają wypowiedzi dyrektora i nauczycieli. Dodali oni także, że nastąpiła zmiana zasad noszenia mundurów, mogą nosić kolorowe koszule wizytowe z krawatem pod marynarką.

Według dyrektora, nauczycieli, rodziców oraz w oparciu o wyniki obserwacji szkoły i zajęć **uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami**. Nauczyciele uważają, że sukcesem szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań jest to, że zasady obowiązujące w szkole są w większości respektowane przez uczniów w stosunku do osób dorosłych oraz do kolegów. Duży nacisk kładzie się w szkole na to, jak się wyrażać bez używania wulgaryzmów. Mimo konsekwentnych działań, podejmowane przez dyrekcję szkoły i nauczycieli wysiłki nie wyeliminowały w pełni używania wulgaryzmów, spóźnień, używania telefonów komórkowych na lekcjach. Jeżeli zdarzają się takie zachowania natychmiast informacja jest przekazywana w dzienniku elektronicznym do pedagoga, wychowawcy czy dyrektora.

Z obserwacji placówki wynika, że nauczyciele podczas przerw reagowali na pojedyncze zachowania odbiegające od ogólnie przyjętych norm społecznych przypomnianiem zasad zachowania w szkole np.: dotyczących okazywania szacunku wobec osób dorosłych i rówieśników oraz bezpiecznego poruszania się po korytarzu, uspakiwali uczniów przepychających się do wyjścia oraz reagowali na przepuszczanie osób dorosłych w przejściach do sal i na korytarzu.

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że udzielona została w ostatnim roku kara statutowa w postaci nagany za opuszczanie zajęć lekcyjnych bez usprawiedliwienia, przeniesienie do klasy równoległej za agresję fizyczną wobec innego ucznia, udzielono ostrzeżenia przed możliwością skreślenia z listy uczniów oraz skreślono z listy uczniów osobę, która nie podjęła nauki w kolejnej klasie. Obserwacja zajęć wskazuje na to, że w ich trakcie zachowanie uczniów jest zgodne z ogólnie przyjętymi normami. Uczniowie wykazywali dużą aktywność, pracowali w grupach, w trakcie pracy byli skupieni na zadaniach postawionych przez nauczyciela. Ich zachowanie było zgodne z przyjętymi zasadami, nauczyciel nie miał nawet potrzeby zwracania uwagi czy przywoływania uczniów do porządku.

Z informacji uzyskanych od pracowników niepedagogicznych wynika, że od uczniów oczekują zachowań kulturalnych, nie mogą bałaganić, dewastować. Zdarza się, że uczniowie pomagają w drobnych pracach remontowych, razem z wychowawcami planują malowanie swojej sali, kupują w tym celu farbę. Personel niepedagogiczny przyznał, że najbardziej podobało im się zachowanie uczniów, gdy z okazji Dnia Nauczyciela przygotowali w tajemnicy przed nauczycielami uroczystość, robili to w trakcie długich przerw, sami się zorganizowali.

W opinii rodziców szczególnie istotny jest udział uczniów w uroczystościach państwowych i innych organizowanych na terenie miasta, poczet sztandarowy bierze wtedy w nich udział. Cenne jest to, że wzajemnie pomagają sobie w nauce, przygotowują paczki świąteczne dla ubogich rodzin. Niektórzy uczniowie klas IV przekazują swój mundur młodszemu, co w przypadku rodzin wielodzietnych jest ogromną pomocą.

Dowody zgromadzone powyżej pozwalają na stwierdzenie, że wymagania jest spełniane na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. W Technikum nr 4 w Gdańsku systematycznie analizuje się wyniki egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe, czego dowodem są liczne opracowania statystyczne, sprawozdania i protokoły przygotowywane przez nauczycieli, zespoły przedmiotowe oraz szkolny zespół ds. ewaluacji wewnętrznej.
2. Prowadzona w szkole analiza wyników nauczania i wyników egzaminów zewnętrznych przyczynia się do poprawy jakości pracy szkoły. Na szczególne podkreślenie zasługuje dokonywanie ewaluacji wewnętrznej w zakresie skuteczności metod i form stosowanych analiz wyników egzaminów zewnętrznych.
3. EWD obliczone dla Technikum nr 4 za lata 2010-2011 w części przedmioty humanistyczne (poziom podstawowy i rozszerzony), w części przedmioty matematyczno-przyrodnicze (podstawowy i rozszerzony) i w części matematyka jest powyżej EWD krajowego i wojewódzkiego, co lokuje szkołę w grupie szkół osiągających wysoką efektywność nauczania i o stosunkowo wysokich wynikach egzaminu maturalnego.
4. Technikum nr 4 w Gdańsku oferuje swoim uczniom bardzo zróżnicowane i atrakcyjne pod względem tematyki zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, dzięki którym mają oni możliwości rozwijania zainteresowań i pasji zarówno w przedmiotach ogólnych, zawodowych, jak i doskonalących sprawność fizyczną oraz rozwój umiejętności artystycznych.
5. Prowadzona w szkole diagnoza zachowań uczniów, podejmowanie działań wzmacniających ich pożądane postawy oraz modyfikacje w tym zakresie przyczyniają się do tego, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
6. Aktywność i skuteczność dyrekcji oraz pracowników szkoły w pozyskiwaniu partnerów i sponsorów skutkuje dostosowaniem wyposażenia laboratoriów do wymagań nowoczesnych technologii a to przyczynia się do kształcenia wysoko wykwalifikowanych absolwentów poszukiwanych na rynku pracy.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	B

Raport sporządzili:

- Jolanta Andrysiak-Olszewska
- Iwona Racinowska-Kulawy

Kurator Oświaty:

.....